



Lipplands-Bro

KOMMUNEN SOM GER PLATS

Handlingar till
Äldre- och omsorgsnämndens
sammanträde
den 20 februari 2019

Dagordning

Beslutsärenden

<u>22 Verksamhetsberättelse 2018</u>	<u>3</u>
<u>23 Redovisning av öppna jämförelser 2018 - Enhetsundersökningen om äld</u>	<u>39</u>
<u>24 Redovisning av öppna jämförelser 2018 - Enhetsundersökningen om äld</u>	<u>51</u>

Rapporter

Delegationsbeslut

Anmälningar



Elisabeth Rågård
Kvalitetsutvecklare
Socialkontoret

Datum 2019-02-04 Vår beteckning ÄON 19/0002 Er beteckning

Äldre- och omsorgsnämnden

Elisabeth.Ragard@upplands-bro.se

Verksamhetsberättelse 2018

Förslag till beslut

Äldre- och omsorgsnämnden godkänner verksamhetsberättelse för år 2018, vilken översänds till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Socialkontoret har upprättat verksamhetsberättelse för år 2018 i enlighet med Kommunstyrelsens anvisningar. Verksamhetsanalysen görs utifrån den av fullmäktige beslutade budgeten för 2018.

För Socialnämndens huvudram redovisas ett överskott om 16 269 tkr och ett underskott om 1 449 tkr redovisas för ekonomiskt bistånd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2019-02-04
- Verksamhetsberättelse 2018

Ärendet

Verksamheten inom socialkontoret har under år 2018 bedrivits enligt ansvarsområde, uppställda mål och uppdrag.

Sammantaget redovisar Socialnämnden ett överskott om 16 269 tkr främst beroende på minskade kostnader av köpta platser inom äldreomsorgen, vakanta tjänster under årets första del, minskade kostnader för konsulttjänster samt ersättning för personlig assistans.

För ekonomiskt bistånd redovisas ett budgetunderskott på 1 449 tkr.

Barnperspektiv

Socialkontoret konstaterar att förslag till beslut inte står i strid med barnets bästa.

Helena Åman
Socialchef

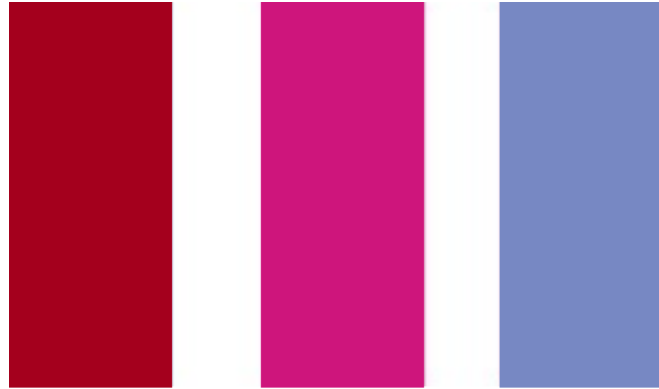
Elisabeth Rågård
Avdelningschef

Bilagor

1. Verksamhetsberättelse 2018

Beslut sänds till

- Kommunstyrelsen



Verksamhetsberättelse år 2018

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Vinjett.....	3
1.2	Ansvarsområde och organisation.....	3
1.3	Verksamheten i siffror.....	3
1.4	Viktiga händelser under året.....	4
2	Mål och resultat.....	11
2.1	En kommun för alla.....	11
2.2	En kommun i arbete och företagande.....	16
2.3	Vara en attraktiv arbetsgivare.....	17
2.4	Vi lyfter skolan.....	20
2.5	Bättre äldreomsorg.....	20
2.6	Ett växande kultur- och fritidsutbud.....	22
2.7	En kommun som växer.....	23
2.8	En hållbar kommun i utveckling.....	24
2.9	En kommun med god ekonomi och uppföljning.....	25
2.10	Nämndens bedömning av måluppfyllelse.....	26
3	Ekonomi.....	28
3.1	Årets resultat.....	28
3.2	Ekonomisk analys.....	28
3.3	Sociala investeringsfonden.....	32
3.4	Kommentarer sociala investeringsfonden.....	32
3.5	God ekonomisk hushållning.....	32
3.6	Investeringsredovisning.....	32
3.7	Kommentarer investeringsredovisning.....	33

1 Inledning

1.1 Vinjett

Norrgårdens vård- och omsorgsboende har utökats med sex platser för demenssjuka. Inom LSS har gruppboenden Parkvägen, med sex platser öppnats. Gula och Rosa villan har utökats med en plats vardera. Verksamheterna för ensamkommande flyktingbarn har ställts om. Lönetrappa infördes för socialsekreterare och biståndshandläggare. LOV inom vård- och omsorgsboende publicerades i januari 2018. Projektet Trygg/förstärkt hemgång har startats upp. Socialkontorets ledare har utbildats i feedbackkultur.

1.2 Ansvarsområde och organisation

Socialnämnden ansvarar för omsorg av äldre, personer med funktionsnedsättning samt att barn och familjer får det stöd och den hjälp som regleras i den samlade lagstiftningen. Nämnden ansvarar även för ekonomiskt bistånd, insatser för personer med missbruksproblematik, boendestöd och sysselsättning till personer med psykiska funktionsnedsättningar samt kommunens flyktingmottagande.

Inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden och inom gruppboenden samt daglig verksamhet enligt LSS ansvarar nämnden för hälso- och sjukvårdsinsatser, upp till sjuksköterskenivå.

Socialkontorets tre myndighetsenheter, barn- och ungdomsenheten, vuxnenheten och biståndsenheten för äldre- och funktionshinderomsorg, handlägger ärenden enligt SoL, LVU, LVM och LSS. Utföraravdelningen bedriver verksamhet som hemtjänst, vård- och omsorgsboenden, grupp- och serviceboenden, personlig assistans, stöd för barn och unga, öppenvård för personer med missbruk samt socialpsykiatriskt stöd. Avdelningen för kvalitet - och verksamhetsstöd hanterar bland annat övergripande administration, genomför avtals- och kvalitetsuppföljningar, håller i övergripande projekt, omvärldsbevakning samt samordning av Socialnämndens budget och ärenden till nämnden.

1.3 Verksamheten i siffror

	2018	2017	2016
Nämndens nettokostnader	369 952	359 640	320 075
Nämndens budgetavvikelse	16 268	-5 199	1 694
Ekonomiskt bistånd nettokostnader	22 069	21 648	25 620
Ekonomiskt bistånd budgetavvikelse	-1 449	-1 028	5 568
Antal månadsavlönade personer	448	427	426
Varav antal tillsvidareanställda personer	418	403	395
Antal vårddygn vuxna	1 934	1 284	1 818
Antal vårddygn barn och unga	20 706	36 438	40 184
Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd	1,5 %	1,61 %	1,54 %

1.4 Viktiga händelser under året

Myndighetsenheterna

Alla enheter har ett pågående utvecklingsarbete med fokus på den egna handläggningen, brukar-/klientinflytande samt att fortsätta vara en attraktiv arbetsplats. Samtliga enheter har sett över telefontider och mötesstrukturer för att frigöra mer tid till klient- och brukarmöten. Socialsekreterare och biståndshandläggare ingår i en lönetrappa där ett visst lönepåslag, utöver lönerevision, görs efter en viss anställningstid. Enheterna har gemensamma möten varje månad för att tillsammans med alla medarbetare gå igenom arbetssituation samt gemensamma dokument och policys. Bland annat har myndighetsenheternas dokument *Enhetsövergripande samverkansområden* uppdaterats. Samtliga enheter har arbetat med att införa feedbackkultur för att utveckla medarbetare och verksamheter.

Samtliga myndighetsenheter är i behov av bostäder och boende för de olika målgrupperna. En utmaning idag är att flytt från någon av socialkontorets lägenheter till egen eller annan bostad ofta tar lång tid. Enheterna har ett pågående arbete för att stötta individer till att få egen eller annan bostad.

Vuxenenheten

Utvecklingsarbetet som påbörjades i slutet av 2016 för att förbättra för klienterna och göra enheten till en mer attraktiv arbetsplats har fortsatt under 2017 och 2018. I arbetet för ökad kvalitet har metodmöten införts för att bland annat utveckla handläggning samt rutiner processer har setts över. Sedan början av mars 2018 är personalstyrkan fulltalig utan konsulter. I september gjordes en ersättningsrekrytering av en socialsekreterare.

Bland annat har nedanstående genomförts under året:

- Möjlighet att ansöka om ekonomiskt bistånd digitalt, så kallad e-ansökan. I och med detta har arbetssätt och rutiner uppdaterats. Individer som ansöker för första gången ska alltid träffa en socialsekreterare innan beslut om ekonomiskt bistånd, vilket ges efter maximalt tio dagar när ansökan är komplett. När e-ansökan används skapas mer tid till samtal/möten med klienter.
- Utbildning i *Motiverande samtal*, MI. MI är en samtalsmetod som syftar till att få individer att känna större delaktighet i pågående förändringsarbete. MI-grupper har införts för att vidareutveckla och hålla arbetssättet levande.
- En åtgärdsplan för att öka brukarmedverkan och känsla av delaktighet har upprättats.
- Socialsekreterare erbjuder möjlighet att lära sig arbetsuppgifter/målgrupp som de vanligtvis inte arbetar med vilket är en del i att vara en attraktiv arbetsplats och förbereda för eventuella framtida rekryteringsutmaningar. En viss kompetens ska inte vara knuten till en eller väldigt få personer.
- Fortsatt arbete med fokus på klienter med målet att avbryta långa perioder av bidragsberoende och komma i egen försörjning. En del av det har varit en utveckling av samverkan med Arbetsmarknadsenheten.
- En bostadsguide har tagits fram för personer som kommer i kontakt med vuxenenheten/socialkontoret i syfte att få en egen bostad. Ytterligare arbete har gjorts med individer som är beviljade träningslägenheter för att öka möjligheten att få ett eget hyreskontrakt. Det innebär att en del individer inte längre behöver ha kontakt med socialkontoret samt att det skapar en fungerande boendekedja som lösgör lägenheter. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2019 då det

framkommit fler utvecklingsområden.

- I maj/juni påbörjades arbetet för att anpassa verksamheten efter direktiven som den nya gymnasielagen medförde. Sedan 1 juli administrerar vuxenenheten ersättning till tillståndssökande enligt *Lagen om mottagande av asylsökande*, LMA. Migrationsverket ersätter socialkontoret för denna kostnad. Processbeskrivningar och kunskapsinhämtning har setts över och ändrats. Det var kort om tid mellan beslut och införande samt att det inte var klarlagt och tydligt vilket ansvar socialtjänsten skulle ha för denna målgrupp. Detta arbete har fortsatt under hösten.

Barn- och ungdomsenheten

På grund av sjukskrivning av samordnare större delen av våren har det varit hög belastning för övriga ledningsgruppen, och vissa brister i det nära ledarskapet inom enheten. Efter sommaren tillträdde en vikarierande samordnare vilket bidragit till högre stabilitet och mer stöd för medarbetarna.

Tre personer har under året avslutat sin tjänst, sex personer har varit föräldralediga och tio nya medarbetare har rekryterats och börjat. På grund av vakanser, föräldraledigheter, många nyanställda och högt ärendeflöde har enheten i perioder varit beroende av att anlita konsulter för att klara av sitt uppdrag.

Antalet inkomna anmälningar och ansökningar har varit ungefär detsamma som föregående år. De inkomna anmälningarna som rör oro för barn 0 -12 år har ökat något medan andelen som rör ungdomar 13 -18 år har minskat något. Antalet inledda utredningar har ökat med 25 procent sedan 2017.

Arbetet för att öka andelen kommunplacerade ensamkommande flyktingbarn samt minska andelen placerade inom konsulentstödda verksamheter har fortsatt. Till följd av flera avslagsbeslut i asylärenden, att några fyllt 21 år och inte längre haft rätt till bistånd samt att några har lämnat landet har antalet ensamkommande ungdomar som är placerade genom barn- och ungdomsenheten sjunkit till 44 individer, vid årets början var antalet individer ca 60. Åtta ensamkommande barn och ungdomar har under året anvisats till kommunen. Samarbetet med såväl kommunens egna stödboende som med integrationsenheten har utvecklats.

Under året har arbetet med att arbeta enligt *Signs of safety* samt att fördjupa utrednings- och uppföljningsmetodikerna *Barns behov i centrum* (BBiC) fortsatt. Arbetet med att öka barns delaktighet, bland annat genom att använda häftet *Min Utredning* har fortsatt. Häftet har även under 2018 mött stort intresse och medarbetare har vid flera tillfällen föreläst om det. Forskningsstudie kring resultatet av användandet pågår genom FoU Nordväst. Arbetet med att utveckla ett motsvarande material för ungdomar har påbörjats.

Biståndsenheten

Enheten har arbetat med tillgängligheten för invånare, utförare och brukare och har i och med det förändrat telefontider och mötestider samt lämnat garanti på återkoppling av telefonmeddelanden.

Med utredningsmetoden *Individens Behov i Centrum*, IBIC, i samtliga utredningar möjliggörs större delaktighet och påverkan för brukare i beslut om insatser. Brukare medverkar till att sätta egna mål som sedan följs upp. Handläggare stöttar till att se egna resurser som bidrar till självständighet samt ger förslag på exempelvis hjälpmedel och

andra aktörer.

Socialstyrelsen genomför årligen en undersökning av de äldres uppfattning om vården och omsorgen inom områdena hemtjänst samt vård- och omsorgsboenden. 71 procent av brukarna upplever att handläggarens beslut är anpassade efter deras behov, 26 procent upplever att besluten delvis är anpassade efter dem medan 3 procent upplever att besluten inte alls är anpassade. En förbättring från år 2017 då resultatet var 69 procent nöjda med beslutet, 27 procent delvis och 4 procent inte alls.

Enheten har under år 2018, tillsammans med *Arbetsmarknadsenheten*, AME, påbörjat en omvärldsbevakning i syfte att ta fram förslag på hur en framtida daglig verksamhet kan se ut i förhållande till de behov och önskemål som finns hos brukarna.

Med målet att nå en optimal organisation för att nå bästa resultat för brukare, stärka biståndshandläggarna, stärka varumärket biståndsenheten och öka attraktiviteten har ett utvecklingsarbete inletts våren 2018. Uppdraget genomförs av extern konsult tillsammans med enhetschef och samtliga medarbetare. Bland annat har arbetsmetoder, arbetssätt, samverkan, ärendedragningar och arbetsplatsträffar setts över. Arbetet fortsätter under 2019 utifrån framtagna handlingsplan.

Under året har biståndsenheten rekryterat nio nya medarbetare, sex biståndshandläggare inom äldreomsorg och LSS/socialpsykiatri samt tre undersköterskor till teamet Trygg/Förstärkt hemgång. Samtliga medarbetare på enheten arbetar heltid.

Projektet Trygg/förstärkt hemgång pågår sedan mars 2018 till och med 28 februari 2020. Det består av tre undersköterskor med mångårig erfarenhet från hemtjänsten, en av dem har en samordnande funktion. Kriterier för insatsen är stor oro från brukaren eller dess anhöriga om att klara sig i hemmet efter utskrivning från sjukhus. Insatsen beviljas för max tio dagar. Arbetstid är måndag-fredag 7.00 – 17.00, även röda dagar. Övrig tid arbetar kommunens eller tidigare vald hemtjänst. Utöver att revidera rutiner och checklistor samt anpassat arbetsuppgifter efter de uppdrag som inkommit, har Trygg/förstärkt hemgång haft dialog med ordinarie hemtjänst samt nattpatrull gällande samordning. De bidrar även till utökad samverkan med primärvård och hemrehab. Trygg/Förstärkt hemgång har under år 2018 haft 26 uppdrag för brukare i åldern 62-96 år. En utvärdering av projektet kommer att göras under våren 2019.

Trygg/förstärkt hemgång startade bland annat i syfte att göra det möjligt för kommunen att möta upp de nya lagkraven i samverkan kring utskrivningsklara som trädde i kraft den 1 januari 2018. Enheten deltar från mars månad i ett kommun- och landstingsövergripande utvecklingsarbete för att kunna möta upp kraven i lagstiftningen. Fortsatt samverkan planeras tillsammans med FOU.nu där även landstinget ingår. Biståndsenheten har utöver den samverkan initierat till en lokal samverkan mellan Upplands-Bro kommun, primärvård, geriatrik och hemrehab i syfte att hitta lokala samverkansformer och arbetsmetoder, där brukaren i Upplands-Bro kommun är i fokus.

En omställning i arbetsmetoder har skett för både kommun och landsting. Fortsatt samverkan på lokal nivå planeras för 2019 samt kontinuerliga uppföljningar av förändrade arbetssätt.

Från och med januari 2018 kan brukare ansöka om natttillsyn via kamera. Kameratillsyn kan kombineras med besök om den enskilde önskar det.

Licensutbildning inom projektet DigIT har genomförts av en medarbetare på enheten samt delvis av enhetschef.

Enhetens medarbetare har aktivt arbetat för att öka digitala möten genom de verktyg som finns tillgängliga, exempelvis Skype och videolänk.

Utföraravdelningen

Stöd- och behandlingsenheten

Ny enhetschef tillträdde 1 mars. Socialpsykiatrien har övergått från prestationsersättning till anslagsfinansiering. Socialpsykiatrien har sedan augusti en ny enhetsledare med uppdrag att utveckla arbetsmetoder inom verksamheterna och samverka med bistånds- och vuxenenheten. Samarbetet med polis, fastighetsägare, vaktbolag och andra aktörer har också utvecklats under hösten i syfte att främja trygghet och lugn för målgruppen.

Utveckling av arbetet med ungdomar pågår mellan de olika verksamheterna inom enheten och i samverka med barn- och ungdomsenheten. Syftet är att öppenvårdsinsatserna på hemmaplan bättre skall motsvara ungdomarnas behov av stöd och behandling i sin hemmiljö. Enheten arbetar också med att utveckla användandet av evidensbaserade metoder. Föräldrastödsutbildning (Connect) har erbjudits till alla föräldrar boende i Upplands-Bro med barn i åldrarna 7-12 år. Nio tillfällen med olika tema med fokus på anknytning och relation har genomförts. Barntillsyn har erbjudits till föräldrar som behövt det för att kunna delta. Arbetet med föräldrastödsgrupper fortsätter under 2019.

Social Insatsgrupp, SIG, startade i september med en anställd lots. Målsättningen med SIG är att stötta individer som vill bryta en kriminell identitet. Verksamheten kommer att utökas med ytterligare en lots 2019.

Ungdomsmottagningen hade två barnmorskor, en på 100 % och en på 50 % under hela 2018, vilket möjliggjorde en satsning på förebyggande insatser. Deltidstjänsten finansierades med hjälp av medel för psykisk hälsa riktat till ungdomsmottagningar. Ungdomsmottagningen har digitaliserats genom att införa ett digitalt journalsystem för en mer säker och effektiv vård för de ungdomar som söker barnmorska eller läkare på ungdomsmottagningen.

Bryggan, första linjens psykiatri för barn och ungdomar, visade under året på ökad efterfrågan. Vårdcentralerna hade under senare delen av året svårt att bemanna verksamheten med psykologer, vilket dessvärre delvis försvårat uppdraget för samtliga aktörer och gett upphov till långa väntetider.

Hemtjänst egen regi och servicehus Kungsängen och Bro

Den fortsatta digitaliseringen av hemtjänsten och ökningen av antalet brukare med demenssjukdom och psykisk ohälsa har inneburit behov av utbildningsinsatser under 2018. Telefonin har setts över i syfte att förbättra hemtjänstens tillgänglighet.

Enhetschef har sedan september 2018 haft konsultstöd i verksamheten för att ta fram handlingsplaner för att uppnå en ekonomi i balans och utveckla verksamhetens kvalitet, det vill säga att anpassa hemtjänsten efter brukarnas behov och önskemål och fortsatt arbete med att personalens arbetssätt genomsyras av respekt och gott bemötande.

Utbildning inom ergonomi och förflyttningsteknik har genomförts, då omsorgspersonal inom hemtjänsten löper stor risk att drabbas av besvär från rörelseorganen. Kunskap om ergonomi, skonsam förflyttningsteknik och hjälpmedel kan förebygga besvär, samtidigt som brukaren får god och säker omsorg. För att förbättra arbetsmiljön har också delar av hemtjänstens lokaler renoverats under året.

Norrgården och Allégården

I början av 2018 utökades Norrgården med sex platser. Under året har verksamheten satsat extra på aktiviteter. Varje dag klockan 14.00 har verksamheten aktivitet på alla avdelningar. De mest uppskattade aktiviteterna har visat sig vara bingo, högläsning, allsång med trubadur och caféverksamhet. Enheten har även gjort utflykter i närområdet, haft svenskfinsk underhållning, följt fotbolls-VM med fullt utrustad hejarklack, arbetat med bild och konst samt haft sittgymnastik.

Under april månad tog utbildningskontorets kostenhet över ansvaret för tillagningsköket på Norrgården. Övergången föll väl ut och som förväntat ledde den till en kvalitetshöjning för såväl brukare som kökspersonal. Kökets medarbetare har nu tillgång till den kompetens som finns inom kostenhetens organisation och kan därmed i samarbete med enhetscheferna arbeta med att utveckla måltiden ytterligare. Menyn planeras tillsammans samt högtidsdagar, fester, olika teman och "det lilla extra". På Norrgården tillagas nu även Kungsgårdens mat, som tidigare levererades från centralköket.

Utöver fokus på aktiviteter och måltiden har Norrgården och Allégården genomfört utbildningar inom demens, konst, palliativ vård, handledning, dokumentation och livsmedelshygien. Medarbetarnas delaktighet har utvecklats genom grupparbeten på arbetsplatsträffar och deltagande som ombud i olika sammanhang. Verksamheterna har fått möjlighet att investera i två digitala spel, så kallade Tovertafel, och smart-TV på samtliga avdelningar. Tovertafel skapar roliga stunder för våra brukare med kognitiva svårigheter och främjar social interaktion. Smart-TV ger bland annat möjligheten att titta på gamla filmer och väcka minnen.

En höjdpunkt under året var *Nöjesdagen*, som kom till efter önskemål från brukare att få uppleva tivoli på nytt. Alla i personalen var delaktiga och anordnade en fantastisk nöjesdag med tivolikänsla. Hela Norrgårdens trädgård förvandlades till ett nöjesfält. Brukarna fick biljetter och erbjöds popcorn, läsk, spunnet socker, spel, clowner och allsång. Nöjesdagen blev mycket uppskattad av brukare och medarbetare och även uppmärksammas i lokaltidningarna.

Kungsgården samt Hälso- och sjukvårdsenheten (HSE)

I syfte att underlätta kommunikation och främja samarbetet har HSE från och med 1 januari samverkansmöten med de enheter de arbetar för. Samarbete med arbetsmarknadsenheten för aktiviteter med brukarna på Kungsgården påbörjades under hösten. Utbildningar inom hygien, livsmedel, palliativ vård, förflyttningsteknik, etik och arbetsrätt har genomförts under året. En omcertifiering inom HBTQ genomfördes. Kungsgården är certifierade av RFSL sedan 2012, då som första äldreboende i Sverige.

Fyra personer från hälso- och sjukvårdsenheten och tre personer från Kungsgården ingår numer i nätverk för demenscoacher.

Kungsgården har arbetat med att utveckla anhörigas delaktighet, bland annat genom att starta ett anhörigråd och en utbildningscirkel. Två tillfällen är hittills genomförda, vid det första tillfället föreläste en läkare från Familjeläkarna för anhöriga om smärta och sömn. Vid tillfälle nummer två erbjöds en föreläsning på temat anhörigskap.

Kungsgården har anställt en musiker på deltid för att arbeta vidare med de uppskattade musikstunderna i verksamheten. Verksamheten har en aktivitetssamordnare som arbetar

med att utveckla och utöka aktiviteterna i verksamheten utifrån brukarnas önskemål.

Sedan april månad levereras mat till Kungsgården från Norrgårdens kök, som drivs av kostenheten. Köksmästaren bjuds in för en dialog med brukarna angående måltiden en gång per månad.

Kungsgården och HSE arbetar aktivt med riskanalyser och har startat upp ett arbetsmiljöråd där skyddsombud, enhetschef och enhetsledare diskuterar enhetens arbetsmiljö på lokal nivå. Enheten har på olika sätt arbetat med att förankra en positiv feedbackkultur i verksamheten.

Hälso- och sjukvårdsenheten har genomfört ett omfattande arbete med att införa *Klassifikation av Vårdåtgärder*, KVA-koder, för att kunna koda alla åtgärder och behandlingar i verksamhetssystemet i enlighet med nya direktiv från Socialstyrelsen.

Förebyggande enheten för äldre

Enheten var en av tre finalister till årets arbetsplats. Förebyggande enhetens dag anordnades för andra gången med föreläsningar, dans och mingel. Bland annat presenterade Trygg/Förstärkt hemgång sin verksamhet. Enhetens insatser, framförallt för personer med demenssjukdom uppmärksammades nationellt under året, bland annat i form av föreläsning i Riksdagen där drottning Silvia deltog, samt en föreläsning på anhörigriksdagen tillsammans med biståndsenheten.

Dagverksamheten för personer med demenssjukdom utökade antalet besökare med 22 procent jämfört med föregående år. Anhörigkonsumenten genomförde en undersökning hos gästerna med demenssjukdom, resultatet visade att deltagarna är nöjda med dagverksamheten på Kvistaberg. Speciellt uppskattad är terapihunden Nelly, som har bidragit till en upplevelse av högre livskvalitet hos de demenssjuka.

För att främja möten mellan olika generationer har enheten fortsatt samarbeta med en förskola. En höjdpunkt har varit det gemensamma midsommarfirandet, vilket väckte många fina minnen hos gästerna. Enheten har även haft fortsatt god samverkan med pensionärsföreningarna och deltog vid Finska synskadades förenings 20-årsjubileum. Kulturella aktiviteter ingår som en naturlig del i arbetet, som exempelvis dans, konst, teater i samarbete med kulturskolan och på dagverksamheten startades ett nytt band, *Kvistaberg Rock*.

Enhetens sommarprogram innehöll bland annat utflykter till Rösaring, glasbruket, Steninge slott och Sigtuna.

Volontärverksamheten har lockat nya volontärer som anordnar olika aktiviteter, till exempel en pysselgrupp för äldre på Norrgården, ett språkcafé där man kan träna på svenska och har även inlett samarbete med SFI, Röda Korset och integrationsenheten.

Anhörigkonsumenten har anordnat en studiecirkel för föräldrar *När jag inte längre är med*.

Satsningen på fysisk aktivitet fortsätter, en ny gymnastiktrupp startades under året och gymnastiksalen reoverades.

Väldigt uppskattat av pensionärerna är enhetens teknikgrupper, där de äldre kan lära sig att använda Skype, Swish, styra sina hörapparater via smartphones med mera. Teknikgruppen anordnas i både Bro och Kungsängen och grupperna utökade antalet deltagare med över 40 procent.

LSS-enheten

Grupp- och servicebostäder

Parkvägens gruppboende öppnade 1 mars 2018. I och med detta utökades enhetens ledningsgrupp med en enhetsledare. Renovering och tillbyggnad av gruppboendena Gula villan och Rosa villan slutfördes i mars. Renovering av ytskikt på Östervägens gruppboende har genomförts.

Stigens serviceboende som visade sig svår att belägga har avvecklats, och en serviceboende, Kyrkvägen, har istället inrättats i Kungsängen. De två brukare som bodde på Stigen flyttade till serviceboendet i Kungsängen. Kyrkvägens serviceboende samlar även de brukare som tidigare var kopplade som satelliter till grupp- och serviceboenden i Kungsängen.

En omfattande satsning på kompetensutveckling kring psykisk ohälsa och motiverande samtal har genomförts under året.

Personlig assistans, ledsagarservice, avlösarservice och kontaktpersoner

Personlig assistans har digitaliserat verksamheten genom att ha bärbara datorer hos varje brukare. Utbildning och implementering av det digitala dokumentationssystemet *Life Care* har genomförts.

Samordnarna inom personlig assistans har arbetat med att utveckla det nära ledarskapet genom att dela upp arbetet och har nu ansvar för ett antal assistansgrupper var.

Kvalitet- och verksamhetsstöd

Avdelningen håller i flertalet kontorsövergripande projekt och håller också i arbetet med olika former av brukarundersökningar samt digitaliseringsarbetet. Arbetet med att säkerställa att socialkontoret arbetar enligt den nya dataskyddsförordningen, GDPR, pågår.

Digitaliseringsarbetet sker fortlöpande och handlar bland annat om att införa nytt verksamhetssystem, *Life Care* både för biståndsenheten och utförare, vilket stödjer arbetet med *Individens Behov i Centrum*, IBIC. Systemet för registrering av utförd tid inom hemtjänsten hanteras av avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd.

Avdelningen har i början på året anställt en strateg för relationsvåldsfrågor på halvtid. Strategen ser över hur socialkontoret och Upplands-Bro kommun arbetar med dessa frågor och ska ta fram en kommunövergripande handlingsplan för det fortsatta arbetet. I detta arbete ingår även arbetet mot hedersrelaterat våld.

Tjänsten som kvalitetsutvecklare tillsattes under året och arbetet med att genomföra kvalitetsuppföljningar återupptogs. I och med att lagstiftning inom socialkontorets samtliga målområden förändras och verksamheterna växer, märks ett ökat behov av uppföljning, utvärdering och analys av de verksamheter som socialkontoret bedriver.

Lagen om valfrihet, LOV, enstaka platser inom vård- och omsorgsboende publicerades i januari 2018, en ansökan inkom i slutet av året.

2 Mål och resultat

I det här avsnittet redovisas nämndens måluppfyllelse för 2017. Måluppfyllelsen bedöms genom resultatet av framtagna indikatorer. För de indikatorer där man i nämndbudgeten beslutat om ett målvärde bedöms måluppfyllelsen utifrån detta, för de som inte har ett målvärde redovisas trend, det vill säga förbättring/försämring jämfört med tidigare år.

Målet uppfyllt: ●

Målet delvis uppfyllt: ◆

Målet ej uppfyllt: ■

Övergripande mål:

2.1 En kommun för alla

Vi ger Upplands-Bro-borna en nyckelroll i utvecklandet av sin kommun. Jämställdhets-, integrations- och mångfaldsarbetet ska stärka den demokratiska processen.

Nämndmål:

2.1.1 Integrationsarbetet ska fokusera på att stötta individerna i deras etablering och integration så att de blir inkluderade och delaktiga i samhället



Kommentar

Socialnämndens mottagande av nyanlända samordnas i en kontorsövergripande operativ styrgrupp där även kommunens integrationschef ingår. Syftet är att mottagande och integration av de nyanlända ska ske på ett så bra och effektivt sätt som möjligt. Samtliga individer som Upplands-Bro kommun tar emot ska ha en vårdplan utifrån dennes behov. Utifrån vårdplanen upprättar individen och integrationsstödarna en genomförandeplan på hur målen ska uppnås.

Vuxenheten har genom arbetet med boendekoordinator, samverkan med integrationsstödarna, Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknadsenheten, SFI/Vuxenutbildningen och MI-utbildning stöttat individer i deras etablering och integration för att bli inkluderade och delaktiga i samhället. Arbetet sker både på gruppnivå och med enskilda individer.

Under året har ett stort arbete genomförts för att vidareutveckla och förtydliga de rutiner/processer som funnits för mottagande.


Under året har omplaceringar av flera ensamkommande ungdomar skett, utifrån att stödboendet Ängen lades ned. Placering har företrädesvis skett i familjehem, där familjehemmet fått ett tydligt uppdrag kring integration. Samverkan med kommunens stödboende samt med integrationsenheten har under året utvecklats.

Inom stöd- och behandling har familjesamverkan samarbete med öppna förskolan och integrationsenheten kring föräldraskap för nyanlända familjer. Stödboendeverksamheten för ensamkommande ungdomar har ett fortsatt samarbete med integrationsstödare och

arbetsmarknadsenheten. Flera av de unga har hittat deltidsarbete och är på väg mot självförsörjning. En översyn av studiesituationen för de unga har gjorts i samarbete med utbildningskontoret för att kunna erbjuda bästa möjliga studieförutsättningar för att lära sig svenska.

Inom äldreomsorgen och LSS-verksamheterna har enheterna tagit emot flertalet extratjänster. Detta har bland annat avlastat övrig personal i praktiska arbetsuppgifter och bidragit till guldkant för brukarna, samtidigt som det ges möjlighet till att utvecklas kompetens- och språkmässigt. Enheterna har under året även tagit emot språkpraktikanter och trainees. Många verksamheter har språkombud, som är ett kollegialt stöd och främjar språkligt lärande.

Volontärer har under året inlett samarbete med Kungsgården för att utveckla språkkunskaper genom aktiviteter och umgänge med brukarna. Volontärsamordnaren har initierat samarbete med SFI och där rekryterat nya volontärer. Med det ges ökad möjlighet att etablera sig i kommunen och att hitta nya vänner. Volontärerna anordnar också språkcafé i samarbete med integrationsenheten, kyrkan, föreningar och SFI. Språkcaféet i Kungsängen utvärderades av 121 elever från SFI.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
85% av individerna i etableringen ska ha en pågående insats som främjar inkludering och delaktighet. 	85%	100%		—

Nämndmål:

2.1.2 Utveckla arbetet med våld i nära relationer



Kommentar

Socialkontoret har under året anställt en relationsvåldsstrateg på halvtid. Strategen har genomfört en kartläggning av det arbete som görs idag, och en kommunövergripande handlingsplan har tagits fram. Vuxenenheten arbetar för att stödet till våldsutsatta ska öka och har under året fortsatt att vidareutbilda personal inom vuxenenheten samt nyanställda på socialkontoret. Utöver detta deltar verksamheten i olika forum för att både utveckla samverkan kring våld i nära relation och för att utbyta kunskaper.



Samverkan inom socialkontoret i ärenden där det framkommit våld i nära relation fungerar bra mellan samtliga myndighetsenheter. Under hösten har en föreläsning av Kvinnojouren för samtliga medarbetare inom myndighetsenheterna genomförts. Representanter från vuxenenheten, barn- och ungdomsenheten samt biståndsenheten har deltagit vid gemensamma utbildningar för att ytterligare stärka samsynen och samarbetet. Varje enhet inom myndighetsenheterna har också stärkts i det egna arbetet genom specifika utbildningsinsatser. LOV-utförare inom hemtjänst har informerats om arbetet med våld i nära relation.

Kommunens vård- och omsorgsboenden anlidade kvinnojouren Anna för föreläsning om våld i nära relationer, dit all personal bjöds in.

Anhörigkonsulenterna inom förebyggande enheten har gått en utbildning om våld i nära

relationer, och samarbetar med kvinnojouren. Vid enhetens planeringsdag informerades alla medarbetare om innehållet. Några medarbetare har genomfört en webbutbildning om våld i nära relationer. Anhörigstödet, i form av samtalsgrupp eller stödsamtal, kan förebygga våld i nära relationer genom att anhöriga får kunskap och strategier för att hantera svåra situationer på ett konstruktivt sätt.

Ungdomsmottagningen har under hösten tillfrågat alla ungdomar som besökt dem, om de har varit eller är utsatta för våld. Såväl pojkar som flickor tillfrågades. Behandling för utövare av våld i nära relation har erbjudits till personer som själva sökt hjälp och stöd för detta.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Stöd till våldsutsatta ska öka jämfört med föregående år. 	16	24	15	

Nämndmål:

2.1.3 Utveckla arbetsmetoder för att ge effektiva stödinsatser till ungdomar och deras familjer som är aktuella inom socialtjänsten



Kommentar

Barn- och ungdomsenheten har haft samverkansmöten med polisen vid flera tillfällen, på olika nivåer. Gemensam planering har skett avseende orosamtal, förhörstider och orosanmälningar. Samverkan har även skett på chefsnivå mellan barn- och ungdomsenheten och stöd- och behandlingsenheten. Fokus har varit samarbete mellan enheterna samt hur utbud av behandlingsinsatser kan passa efterfrågan från barn- och ungdomsenheten på ett optimalt sätt. Samverkan sker också i individärenden, då med samordnare från barn- och ungdomsenheten.


Ett utvecklingsarbete pågår hos barn- och ungdomsenheten kring uppföljning av pågående insatser och fortsatt fördjupning i arbetsmetoden, *Barns Behov I Centrum*, BBIC .

Samverkan har upprättats med kommunens ungdomsmottagning i syfte att samverka kring ungdomar med särskilda behov.

Samordnare på biståndsenheten och samordnare på barn- och ungdomsenheten har deltagit på seminarium genom Forum Carpe. Där delgavs den senaste forskningen från FoU Södertörn i syfte att få inspiration, ökad förståelse och konkreta idéer på hur samverkan mellan biståndsenheten och enheten för barn och unga kan se ut.

Ungdomsstödjare, familjebehandlare, missbruksbehandlare, kurator på ungdomsmottagning och familjebehandlare på Bryggan (första linjens psykiatri) har deltagit i en rad olika metodutbildningar under året.

Stöd- och behandlingsenheten startade upp *Social Insatsgrupp - SIG*, för att möta ungdomar och unga vuxna 13-29 år som är i riskområdet för kriminalitet eller vill lämna en kriminell livsstil. SIG har ett pågående samarbete med bland annat fritidsgårdar, Fryshuset och trygghetsvärdar.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Införa metod liknande sociala insatsgrupper (SIG)		 Uppnått		—

Nämndmål:

2.1.4 Öka brukarmedverkan



Kommentar

Barn- och ungdomsenheten har arbetat för att öka brukarmedverkan genom att använda häftet *Min utredning* i kontakten med barn och unga. Arbetet med att utveckla motsvarande material för ungdomar har påbörjats. För att öka brukarmedverkan ytterligare har implementeringsarbetet av *Signs of safety* fortsatt. Där läggs fokus på samarbetet, och hela familjen och nätverkets insyn, delaktighet och ansvarstagande för barnets situation.

Vuxenenheten har arbetat mot målet att antalet medverkande i brukarundersökningen 2018 ska öka jämfört med 2017. MI-utbildning har genomförts under februari och mars med syfte att få individer att vara delaktiga i sin förändringsprocess.

Möjligheten att göra e-ansökan avseende ekonomiskt bistånd är ytterligare en faktor som kan frigöra tid för klientkontakt genom att det administrativa arbetet minskar för socialsekreterarna.

Myndighetsenheterna har sett över telefontider och mötesstrukturer för att få mer tid till klientmöten och vara mer tillgängliga.

Biståndsenheten har utvecklat arbetet med utredningsmetoden *Individens Behov i Centrum*, IBIC, till samtliga utredningar. Då möjliggörs större delaktighet och påverkan för brukare i beslut om insatser som sedan följs upp. Enheten har tillsammans med *Arbetsmarknadsenheten*, AME, påbörjat en omvärldsbevakning i syfte ta fram förslag på hur en framtida daglig verksamhet kan se ut för att passa de behov och önskemål som finns hos brukarna.

Socialstyrelsen genomför årligen *Öppna Jämförelser*, vissa jämförelser riktar sig främst till beslutsfattare och verksamheter och vissa jämförelser riktar sig till brukare och klienter. Samtliga verksamheter inom socialkontoret deltar i undersökningarna. Utöver det utförs brukardialoger där olika målgrupper bjuds in för dialog kring den insats de får.

För att kvalitetssäkra hemtjänstens planering av beviljade besök där brukarens önskemål står i fokus används planeringssystemet *Life Care*. Alla brukare i hemtjänsten har kontaktman och arbetet med kontaktmannaskapet fortsätter för att skapa trygga möten i omsorgen.

Inom vård- och omsorgsboendena genomförs brukarråd där brukarna träffar enhetschef och enhetsledare. Rådet har stående punkter, brukarna bidrar med förbättringsförslag och får direkt återkoppling från ledningen. Brukarna träffar också köksmästaren en gång i månaden, där ger de återkoppling och framför önskemål om maten.

Brukarens självbestämmande och delaktighet ska avspeglas i genomförandeplanen och alla enheter arbetar aktivt med detta utifrån värdighetsgarantierna.

Förebyggande enheten strävar efter att utforma sina verksamheter efter brukarnas behov

och önskemål. Personalen anordnar regelbundna enkätundersökningar samt att personalgruppen har en god dialog med de äldre om nöjdhet och önskemål. Det röstades fram referensgrupper av äldre som fick ett speciellt ansvar att utforma utemiljön i Bro och Kungsängen samt anordnades ett möte där alla pensionärer kunde lämna in synpunkter om gymnastiksalen i Kungsängen. Det som framkom där låg till grund för arbetet med att rusta upp gymnastiksalen.

Personer som har demenssjukdom kan ha svårare att uttrycka sina önskemål, därför arbetar personalen i dessa verksamheter med levnadsberättelse. Med hjälp av denna kan personalen hitta lämpliga aktiviteter och utforma dagen så att de äldre trivs och kan känna sig trygga och behövda.

Ökad brukarmedverkan är ett prioriterat mål inom LSS-enheten, då kommunikation är en grundläggande mänsklig rättighet. Möjlighet att kommunicera med sin omvärld är en grundläggande förutsättning för delaktighet. Under året har verksamheten arbetat brett med att öka kunskapen om *Alternativ och Kompletterande Kommunikation*, AKK. Genom statliga medel inom digitalisering har möjlighet givits att öka användandet av digitala kommunikationshjälpmedel.

Grundutbildning i *Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation*, TAKK, har genomförts i tre verksamheter under hösten.

En medarbetare har gått en utbildning i *Kognitiv Affektiv Träning* (KAT) som är en metod för att inspirera och strukturera samtal mellan människor kring tankar, känslor och beteende. Målet är att medarbetaren ska lära ut metoden och verktygen i andra verksamheter under 2019.

Alla verksamheter inom LSS har synliga brevlådor i verksamheterna där synpunkter kan lämnas in. De har regelbundna husmöten samt individuella samtal och uppföljningar där möjlighet att lämna synpunkter och klagomål ges.

Två surfplattor köptes in till alla grupp- och servicebostäder. En används av personalen som ett arbetsverktyg där alla stödinsatser och beskrivningar av hur de ska genomföras är inlagda, den andra används i det dagliga pedagogiska arbetet med brukarna.

Ett skattningsverktyg har införts inom stöd- och behandling, i syfte att ge klienter möjlighet att på ett enkelt sätt återkoppla hur de upplever erbjuden stöd och hjälp.

En fokusgrupp för brukare inom socialpsykiatri genomfördes under året.

Antal aktiviteter för att ge möjlighet till påverkan har ökat. Att mäta andel medverkande i brukarundersökningar är svårt vilket gör att redovisning inte är möjlig.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Öka andelen medverkande brukare på kontorets brukarundersökningar och fokusgrupper jämfört med föregående år.	—			—

Övergripande mål:

2.2 En kommun i arbete och företagande

En minskad arbetslöshet är en central och kommunövergripande fråga. Arbetstillfällen ska skapas genom att samordna våra insatser och våga tänka nytt.

Ett växande näringsliv är en avgörande förutsättning för tillväxt. Engagemanget för de näringspolitiska frågorna i kommunen ska tas tillvara och utvecklas.

Nämndmål:

2.2.1 Minska andelen personer som uppburit ekonomiskt bistånd längre än tre år med 15 % jämfört med sista december 2017



Kommentar

Den 31 december 2017 hade totalt 86 individer/hushåll uppburit ekonomiskt bistånd i tre år eller längre. 31 december 2018 var det totalt 71 individer/hushåll som uppburit ekonomiskt bistånd tre år eller längre. En minskning med totalt 17,44 procent. Vuxenheten har under 2018 arbetat aktivt för att individer som uppburit ekonomiskt bistånd ska bli självförsörjande bland annat genom aktiviteter som fokusklinter, utveckla samverkan med arbetsmarknadsenheten och genom användning av förhållningssättet MI. Vuxenheten har också fokuserat på individer som är beviljade boende i träningslägenhet. Tillsammans med socialsekreterare har det i samtliga ärenden upprättas en arbetsplan som kan syfta till att exempelvis ställa sig i fler bostadsköer men också att etablera en kontakt med budget- och skuldrådgivare.


Vid en jämförelse mellan 31 december 2017 och 31 december 2018 framgår att vuxenheten ökat med 25 hushåll. Antalet hushåll som uppburit ekonomiskt bistånd mindre än tolv månader har ökat från 36 hushåll till 114 hushåll. Antalet hushåll som uppburit ekonomiskt bistånd ett år eller längre har minskat från 187 hushåll till 134 hushåll vilket är en positiv utveckling då ekonomiskt bistånd helst ska vara en tillfällig lösning.

Vid jämförelse mellan perioden 1 juli - 31 december 2017 och 1 januari - 30 juni 2018 syns en ökning av uppdrag till arbetsmarknadsenheten. Uppdragen ökade från 26 den första perioden till 41 den andra perioden vilket också överensstämmer med att gruppen som uppburit ekonomiskt bistånd mindre än ett år ökat. Ett utvecklingsarbete avseende samverkan med Arbetsmarknadsenheten har genomförts under året.

Socialpsykiatrien arbetar med brukare i nära samverkan med arbetsmarknadsenheten för sysselsättning, praktik och stöd för att komma in på arbetsmarknaden.

Missbruksbehandlare på Härnevimmottagningen samarbetar med vuxenheten och med boendestödjare för att stödja personer med beroendeproblematik att delta i och fullfölja behandling. Ungdomar och vuxna stöttas i att söka arbete och/eller utbildning för att på sikt bli självförsörjande.

Hemtjänsten har ett regelbundet samarbete med vuxenutbildningen, arbetsmarknadsenheten och Arbetsförmedlingen och tar emot studenter och praktikanter, vilket i många fall leder till arbete och möjlighet till självförsörjning. Även övriga enheter inom utföraravdelningen tar emot praktikanter.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Andel personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd ska minska jämfört med föregående år 	15	17	17	→


Nämndmål:

2.2.2 Öka familjehemsplacerade barns prestationer i skolan

—

Kommentar

Arbetsgruppen inom barn- och ungdomsenheten för placerade barns skolgång har sett över och enats om att materialet *SAMS – Samverkan socialtjänst skola – Obruten skolgång för placerade barn och unga* ska användas vid kommande placeringar där skolbyte är nödvändigt. Arbetsgruppen har även sett över samarbetsrutiner och stöd för de barn som redan är placerade och har skolgång i kommunen.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Andel barn med godkända betyg ska öka jämfört med föregående år 				—

Övergripande mål:

2.3 Vara en attraktiv arbetsgivare

Upplands-Bro kommuns arbetsplatser genomsyras av tydlighet och återkoppling i uppdrag och förväntningar, respekt samt en bra fysisk arbetsmiljö, vilket bidrar till ett gott arbetsklimat, professionellt arbete och medarbetare som trivs.

Nämndmål:

2.3.1 Medarbetarna är nöjda med sin arbetsmiljö och arbetsplats



Kommentar

Samtliga verksamheter inom socialkontoret har regelbundna arbetsplatsträffar och andra mötesforum som ägnas åt arbetsmiljöarbete bland annat genom planeringsdagar, kvalitetsråd och arbetsmiljöråd. De flesta verksamheterna har utvecklat de olika mötesformerna för att medarbetare ska få ökad möjlighet till dialog och delaktighet i arbetsmiljöarbetet. Riskbedömningar görs i de verksamheter där det behövs. I februari 2018 infördes lönetrappa där ett visst lönepåslag ges efter ett visst antal arbetade år utöver årlig lönerevision för socialsekreterare och biståndshandläggare.

Hela socialkontoret arbetar med att införa feed-back kultur, ett förhållningssätt för utveckling av individer och verksamheter.

Utvecklingsprojekt biståndsenheten startade våren 2018 och har fortsatt under året. Extern konsult har lett utvecklingsarbetet som genomförts i dialog och med intervjuer

av enhetschef och samtliga medarbetare. Målet har varit att nå en optimal organisation för att nå bästa resultat för brukare, stärka biståndshandläggarna i professionen samt stärka varumärket "biståndsenheten" och öka attraktiviteten. Utifrån handlingsplan fortsätter arbetet fortsätter under 2019.




Inom stöd- och behandlingsenheten har arbetet med att utveckla ett nära och tillgängligt ledarskap på varje arbetsplats genom enhetsledare pågått under året. När det gäller den fysiska arbetsmiljön pågår en översyn av de lokaler som Härnevimmottagningen och socialpsykiatrien nyttjar.

Under 2018 har hemtjänsten påbörjat ett omfattande förändringsarbete för att skapa en säkrare, friskare och sundare arbetsmiljö och arbetsplats genom att förbättra personalens kunskaper om ergonomi och förebygga arbetsrelaterade besvär. Kunskap, samverkan och delaktighet har varit viktiga ledord i detta förändringsarbete. Delar av hemtjänstens lokaler i Kungsängen renoverades under 2018.

I linje med implementeringen av feedbackkultur har Kungsgården infört en så kallad positiv skyddsron, en nyhet som förhoppningsvis kan införas inom flera enheter framöver.

Förebyggande enheten blev finalister till årets arbetsplats och utmärks av ett stort engagemang bland medarbetarna.

Inom LSS har en trygghetssamverkan skapats mellan verksamheterna med syfte att öka tryggheten vid ensamarbete. Det innebär att medarbetare vid ensamarbete som behöver stöd alltid kan kontakta en annan enhet för att få snabbt stöd.

Indikatorer		Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Årlig revidering av SAM (Systematiska arbetsmiljöarbetet)			 Uppnått	 Uppnått	→


Nämndmål:

2.3.2 Medarbetarna kommer åter i arbete efter sjukdom

—

Kommentar

Rehabiliteringsverktyget Adato används av samtliga enheter. Vid sjukskrivning längre än 14 dagar samt vid upprepad korttidsfrånvaro upprättas en rehabiliteringsplan tillsammans med medarbetaren. Vid behov har arbetsuppgifter anpassats och möjlighet till omplacering ses över. Vid behov används företagshälsovården. Samtliga verksamheter arbetar med nära ledarskap och arbetar aktivt för att sjukskrivna medarbetare ska kunna återgå i arbete så snart som möjligt. Sjukskrivna medarbetare bjuds alltid in till planeringsdagar, jullunch och andra sammankomster. Vid återgång till arbete planeras arbetsförutsättningarna gemensamt mellan chef och anställd för att möjliggöra en bra återgång.

Indikatorer		Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Vid sjukfrånvaro längre än 14 dagar ska rehabiliteringsutredning upprättas	—			 Uppnått	—

Nämndmål:

2.3.3 Heltidstjänst erbjuds när det är möjligt






Kommentar

Med en ökad mängd heltidsanställda ökar kontinuiteten då behovet av vikarier minskar. För brukare i verksamheterna är förutsägbarhet och trygghet viktigt, därför är det av stor vikt att värna om kontinuitet när det gäller bemanning. Vid rekrytering och resursplanering ses alltid möjligheten att erbjuda heltid i första hand över. Samarbetet inom utföraravdelningen och mellan dess olika verksamheter har ökat. Det kan innebära att en medarbetare som önskar arbeta heltid ges möjlighet till utveckling genom att arbeta en del av sin tjänst på en annan enhet.

Upphandling pågår av system som kan stödja resursplaneringen för att kunna uppnå heltidsmålet. Utföraravdelningen bedriver ett utvecklingsarbete tillsammans med personalstaben och utbildningskontoret i enlighet med tidigare framtagna handlingsplan för heltider.

Andelen heltidstjänster har ökat från 51,3 procent 2017 till 55,3 procent 2018. Ny statistik kommer att tas fram löpande i enlighet med handlingsplan och projektplan för heltidsarbete.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Andel heltidspersonal ska öka jämfört med 2017 		 Uppnått	 Uppnått	→


Nämndmål:

2.3.4 Implementera en tydlig och långsiktig kompetensutvecklingsplan för personalen inom Socialnämndens verksamheter



Kommentar

Vid medarbetarsamtal kartläggs medarbetarnas önskemål och behov inom socialkontorets samtliga verksamheter. Enheterna arbetar systematiskt för att matcha verksamhetens behov och medarbetarnas önskemål. Många kompetensutvecklande insatser inom en rad olika områden har genomförts under året. Några exempel är våld i nära relation, motiverande samtal, psykisk ohälsa, digitala verktyg och system, kost, ergonomi, fallprevention, föräldrastöd och demens.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Personalomsättning 	16%	13%	17%	↘

Övergripande mål:

2.4 Vi lyfter skolan

Utbildning är nyckeln till framtidens jobb, konkurrenskraft, ekonomisk utveckling och människors frihet att forma sina egna liv.

Övergripande mål:

2.5 Bättre äldreomsorg

Vi förtydligar vad äldre och närstående kan förvänta sig av kommunens äldreomsorg. Det handlar inte om vad som görs utan också hur, när och på vilket sätt tjänsterna ska utföras enligt värdighetsgarantin.

Nämndmål:

2.5.1 85% av brukare på särskilt boende ska vara nöjda med måltiden





Kommentar

Ett aktivt arbete pågår inom socialkontorets vård- och omsorgsboenden för att måltiden ska vara dagens höjdpunkt. All mat tillagas nu på Norrgården av kostenheten. Kontinuerlig månadsvis dialog hålls mellan köksmästare, brukare och representanter från verksamheterna. Brukarråden hålls mer ofta mot tidigare, och en stående punkt är hur maten smakar. Även anhörigråd har införts. Måltidsmiljö är också en stående punkt på arbetsplatsträffar.

Resultaten i mätningen *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen* visade 2018 att Kungsgården uppnår 57 procent som är nöjda med måltiden. Undersökningen sammanföll med att ansvaret för köket flyttades över till Norrgården. Norrgården hade mellan 40–60 procent svarande i samma undersökning. Allégården hade för få svarande (färre än sju) för att få ett eget resultat publicerat. På Norrgården svarade 59 procent att de var nöjda med måltiden, en ökning från 53 procent 2017. Motsvarande siffra på Allégården 2017 var 88 procent trots att verksamheterna får samma mat

Fortsatt arbete pågår kring hela måltidssituationen med bland annat att arbeta med teman kring mat som väcker minnen samt dukning och förberedelse. Upplevelsen kring hela matsituationen ska vara god, inte enbart hur maten smakar.

Den goda måltiden uppnås bland annat genom att duka fint, lägga upp maten i karotter, serverar och bjuder maten samt presenterar dagens måltid. Det lilla extra kan till exempel vara att genom måltiden uppmärksamma brukarnas födelsedagar, namnsdagar, grillfester, följa evenemang och högtidsdagar.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Andelen nöjda brukare ska uppgå till 85 % 	85	59	60	

Nämndmål:



2.5.2 Förebyggande verksamheter för äldre i hela kommunen och med fokus på fysisk rörlighet.



Kommentar

Förebyggande enheten för äldre har under året anordnat aktiviteter, promenadgrupper och utflykter där äldre kommuninvånare kan röra på sig i både Bro och Kungsängen. Under 2018 startades en ny gymnastikgrupp på Torget 4. Gymnastiksalen renoverades också och utrustades med nya redskap i samråd med de äldre.

2018 deltog totalt 450 personer vid enhetens fredagsgympa.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Öka antalet medverkande i förebyggande verksamhetens aktiviteter jämfört med föregående år 	1 962	2 397	1 961	

Nämndmål:

2.5.3 Öka användandet av digitalt stöd för att underlätta/stödja brukare i vardagen.



Kommentar

Från och med januari 2018 kan brukare ansöka om tillsyn på natten via kamera hos biståndsenheten. Kameratillsyn kan kombineras med besök om den enskilde önskar det. Under året har tjänsten verkställts hos nio brukare.

Utbildningar inom projektet DigIT har genomförts inom socialkontorets verksamheter.

Fortsatta satsningar planeras under hösten 2018 i form av tekniska hjälpmedel för teamet Trygg/förstärkt hemgång i syfte att delaktiggöra brukaren och möjliggöra större självständighet med digital teknik, exempelvis genom att lära sig hantera läsplatta.

Förebyggande enhetens aktivitetssamordnare erbjuder teknikgrupper för äldre i både Bro och Kungsängen. Teknikgrupperna är välbesökta och uppskattade av pensionärerna. De äldre får möjlighet att lära sig att använda bland annat betalning med Swish eller att "skypa" med närstående. Detta leder bland annat till en ökad självständighet för de äldre och förebygger social isolering. Antalet deltagare i teknikgruppen utökades med över 40 procent från 507 deltagare under 2017 till 730 deltagare 2018. Digitalt stöd används också i dagverksamheten i form av spel på surfplatta och verksamheten har haft besök av en förskoleklass som visade pensionärerna programmering av robotar.

Under hösten genomfördes satsningar inom välfärdsteknologi tillsammans med avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd. Bland annat köptes smartboards, smart-TV och surfplattor in, samt Tovertafel; ett interaktivt spel.

Kompetensutvecklande insatser inom kognitiva och kommunikativa hjälpmedel, med fokus på digitalt stöd har också genomförts under året.

Nämndmål:





2.5.4 Införa arbetsmodellen Trygg hemgång



Kommentar

Projektet är igång sedan mars 2018 och pågår till och med februari 2020. Trygg/Förstärkt hemgång består av tre undersköterskor varav en har ett mer samordnade ansvar. Gruppen har tillsammans med samordnare och enhetschef på biståndsenheten reviderat rutiner och checklistor och anpassat arbetsuppgifter efter de uppdrag som inkommit samt haft dialog med ordinarie hemtjänst och nattpatrull gällande överföringsrutiner. Trygg/förstärkt hemgång har även bidragit till en utökad samverkan med primärvård och hemrehab.

Trygg/förstärkt hemgång har under år 2018 haft 25 brukare i åldern 62-96 år. Ett uppdrag gäller max 10 dagar (ej lördag och söndag), med vissa avvikelser då individuella behov avgör omfattningen i ett uppdrag. Trygg/förstärkt hemgång arbetar dagtid måndag till fredag även röda dagar, arbetstiden är kl 7.00 - 17.00. Kvällar, lördagar och söndagar utför ordinarie hemtjänst, eller kommunal hemtjänst om inte brukaren har hemtjänst sedan tidigare, uppdrag hos brukaren.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Andelen köpta externa korttidsplatser ska minska jämfört med föregående år. 	14	4	15	
Ökad känsla utav trygghet hos brukare med hemtjänst jämfört med föregående år 	86%	81%	85%	

Övergripande mål:

2.6 Ett växande kultur- och fritidsutbud

I vår kommun ska alla invånare ha möjlighet till en stimulerande fritid, oavsett ålder, intressen och ekonomi. Kommuninvånare och besökare från regionen ska kunna finna ett utbud av möjligheter till återhämtning, rekreation, förkovran och nischad handel.

Nämndmål:

2.6.1 Öka det kulturella utbudet i Socialnämndens verksamheter i samarbete med Kultur- och fritidsnämnden



Kommentar

Dagverksamheten för personer med demenssjukdom arbetar i hög grad med kulturella aktiviteter. Några exempel är konst, dans, musik och film. Enheten har under året inlett ett samarbete med kulturskolan för att starta ett teaterprojekt, där äldre kan få spela teater.

Under hösten anordnade enheten ett nätverksmöte för alla som arbetar med kulturella aktiviteter för äldre i Stockholms län, där syftet var att få och ge nya idéer och inspiration.

Dagverksamhetens samverkansprojekt med biblioteket i Bro, *Möten med litteratur*, har fortgått under året. Gemensamt erbjuder personalen tematräffar för personer med demenssjukdom och deras anhöriga.

Kommunens vård- och omsorgsboenden har under året utökat antalet aktiviteter och har satsat på aktivitetsansvariga som samordnar detta. En betydande ökning av aktiviteter för brukare har skett. Exempel på kulturella aktiviteter som genomförts är allsång med trubadur, uppträdanden med sång, musik och dans.

En träffpunkt för vuxna med funktionsvariationer har planerats i samverkan med kultur- och fritidskontoret under hösten och startar upp i februari 2019 i Ekhammarskolan. Träffar med olika teman och aktiviteter kommer arrangeras en kväll i månaden under våren 2019.

Samarbete med kultur- och fritidskontoret pågår även när det gäller att öka möjligheten till fysisk aktivitet såsom att besöka exempelvis gym och simhall. Kartläggning av behov och önskemål har genomförts i verksamheterna. Ett resultat av samverkan är att boende i grupp- och servicebostäder nu har egen tillgång till gymmet på simhallen en eftermiddag i veckan.

Socialpsykiatrin arbetar med utveckling av träfflokalens aktiviteter i samarbete med andra aktörer inom kommunen. En kartläggning av behov och önskemål genomfördes under hösten 2018.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Öka antalet aktiviteter för Socialnämndens målgrupper jämfört med föregående år	—			—

Övergripande mål:

2.7 En kommun som växer

Vi är kommunen som ger plats. Fler ska kunna hitta ett hem i Upplands-Bro. Vi ställer om till ett långsiktigt socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart Upplands-Bro.

Nämndmål:

2.7.1 Fler bostäder till Socialnämndens målgrupper



Kommentar

Socialkontoret har en tät dialog med Upplands-Brohus för att behovet av bostäder för Socialnämndens målgrupper ska tillgodoses. Kontoret har också löpande kontakt med privata bostadsbolag och byggföretag för att frigöra bostäder. Socialkontoret har under året fått ett antal bostäder, i första hand för personer i behov av servicebostäder och för nyanlända. Behovet kvarstår dock och är inte tillgodosett fullt ut.

1 januari 2018 införde Upplands-Bro kommun lagen om valfrihet, LOV inom vård- och omsorgsboenden.

I början av året invigdes ytterligare sex platser på Norrgårdens vård- och omsorgsboende.

Inom LSS-enheten utökades gruppboendena med totalt åtta platser under 2018 då Parkvägens gruppboende öppnade under våren, och Gula och Rosa villans gruppboender

byggdes ut. Tät samverkan mellan LSS-enheten och biståndsenheten har skett för att anpassa verksamheten efter behov och planera för framtiden. En servicebostad, Stigen, avvecklades i Bro och en ny, Kyrkvägen, startade upp i Kungsgängen. Kyrkvägens servicebostad har idag åtta brukare med möjlighet att ta emot ytterligare två personer under förutsättning att lägenheter i närområdet blir tillgängliga.

Samarbetet mellan biståndsenheten och LSS-enheten fungerar väl och en öppen dialog sker mellan myndighet och utförare angående planering av verkställandet av nya beslut gruppbofastad/servicebostad samt när det gäller befintliga beslut och förändring av verkställighet. Samarbetet har medfört att behovet än bättre kunnat mötas upp utifrån den enskildes individuella behov, ett viktigt samarbete som kommer att fortsätta under 2019. Behovet av bostäder enligt LSS är fortsatt stort. Ny servicebostad planeras vara i drift sommaren 2020 och två nya gruppbofastäder planeras vara i drift 2021/2022.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Öka andelen bostäder jämfört med föregående år	—			—

Övergripande mål:

2.8 En hållbar kommun i utveckling

Vi stärker vår hållbara profil och vårt klimatarbete genom ökad dialog med medborgarna.

Nämndmål:

2.8.1 Resursanvändningen är effektiv och har liten miljöpåverkan



Kommentar

Utförarverksamheterna arbetar för att ha så liten miljöpåverkan som möjligt bland annat genom att

- Källsortera
- Använda cykel eller promenerar i tjänsten istället för att ta bil då det är möjligt
- Släcka lampor och stänga av datorer
- Väljer ekologiska livsmedel

Gruppbofastäderna Gula och Rosa villan har bytt till bergvärme.

De verksamheter som arbetar i kommunhuset använder sig av kommunens bilpool vid behov av bil. De flesta medarbetare har genomgått den webbaserade miljöutbildningen under året.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Total mängd köpt energi av kommunens verksamheter per invånare minskar med 5 procentenheter årligen.	—			—
Andel verksamheter som källsorterar enligt beslutade riktlinjer ska öka med fem verksamheter årligen.	—			—

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Öka andelen ekologiska livsmedel med fem procentenheter årligen	—			—

Nämndmål:

2.8.2 Transporter i vår verksamhet ska ha liten miljöpåverkan



Kommentar

Utförarverksamheten arbetar med att minska miljöpåverkan genom att:

- Samåka till gemensamma möten och konferenser.
- Genomföra telefonmöten i högre utsträckning för att undvika onödiga resor.
- Cykla, promenera eller åka kommunalt i tjänsten istället för att ta bilen när det är möjligt

Verksamheter som arbetar i kommunhuset använder kommunens bilpool vid behov av bil. Telefon- och videomöten genomförs för att spara på resandet. Kvalitet- och verksamhetsstöd har tidigare haft tillgång till två bilar, detta har dragits ned till en hybridbil.

Indikatorer	Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Andel utsläpp av växthusgaser från kommunens fordonspark och resor i tjänsten med personbil minskar med fem procentenheter årligen	—			—
Antal körda mil med anställdas egna bilar (i tjänsten) minskar (mil/årsarbetskrafter i kommunen)	—			—

Övergripande mål:

2.9 En kommun med god ekonomi och uppföljning

Kommunen har en ekonomi i balans, varje verksamhet håller sin budget varje år. Uppföljning av ekonomi och verksamhet sker i nämnd, utskott och bolag. Mellan nämnderna får justeringar ske av redovisningstekniska skäl under året. Varje nämnd ska bedöma om god ekonomisk hushållning är uppfyllt både ur ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsmässigt perspektiv. Taxor och avgifter ska vara aktuella, logiska och där det är möjligt relaterade till resursnyttjandet.

Nämndmål:

2.9.1 Taxor och avgifter ska vara aktuella, logiska och där det är möjligt relaterade till resursnyttjandet.



Kommentar

En översyn av taxor och avgifter genomförs årligen.

Indikatorer		Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Årlig översyn	—				—

Nämndmål:

2.9.2 Uppföljning av ekonomi och verksamhet sker i nämnd, utskott och bolag.



Kommentar

Uppföljning av resultat görs tre gånger per år och prognos görs månatligen i verksamheterna samt redovisas regelbundet i Socialnämnden.

Indikatorer		Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Rapport till fullmäktige vid tertial- och årsbokslut enligt beslutad styrprocess	●	99%	100%		—

Nämndmål:

2.9.3 Varje nämnd ska bedöma om god ekonomisk hushållning är uppfyllt både ur ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsmässigt perspektiv



Kommentar

Bedömningar sker månatligen på samtliga nivåer inom socialkontoret, prognosen redovisas vid varje Socialnämnd.

Indikatorer		Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Rapport till fullmäktige vid tertial- och årsbokslut enligt beslutad styrprocess.	●	99%	100%		—

Nämndmål:

2.9.4 Inköp sker hos upphandlade leverantörer



Kommentar

Socialkontorets chefer har genomgått uppdaterad utbildning vad gäller processen kring upphandling och inköp. Inköp av varor och tjänster ska göras av upphandlade leverantörer.

Indikatorer		Målvärde 2018	Utfall 2018	Utfall 2017	Trend
Köprohet mot avtal	—				—

2.10 Nämndens bedömning av måluppfyllelse

Sammanfattningsvis kan sägas att det pågår mycket aktiviteter inom samtliga verksamheter för att brukare och klienter ska få insatser som är rättvisa och av god kvalitet, och för att Socialnämndens måluppfyllelse ska kunna uppnås.

Socialnämnden har nått samtliga mål helt eller delvis för 2018 förutom målen *Öka familjehemsplacerade barns prestationer i skolan* samt *85 % av brukare på särskilt boende ska vara nöjda med måltiden*. När det gäller prestationer i skolan är det svårt att mäta detta mål, då verksamheten hör till ett annat kontor. Det pågår dock ett stort arbete kring att stötta barnen och familjerna i skolgången. Vad gäller måltiden för äldre pågår ett omfattande arbete för att göra den så bra som möjligt, brukarna har i hög grad möjlighet att lämna synpunkter och åsikter kring måltiden. Socialkontoret fortsätter arbetet med frågan om att skapa boenden för Socialnämndens målgrupper i tät dialog med fastighetsbolag och byggherrar. Det handlar ofta om långa besluts- och planeringsprocesser innan lägenheter och olika former av boenden står klara för inflyttning.

3 Ekonomi

3.1 Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Budget 2018		Redovisat 2018		Avvikelse 2018			Avvikelse 2017
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto
Myndighetsenheterna	242 548	37 427	236 485	45 105	6 063	7 678	13 741	-14 476
Utföraravdelning	240 625	80 703	251 925	92 564	-11 300	11 861	561	-5 427
Kvalitets- och verksamhetsstöd	50 353	29 438	52 375	33 427	-2 022	3 989	1 967	21 598
Summa	533 526	147 568	540 785	171 096	-7 259	23 528	16 269	1 695

(tkr)	Budget 2018		Redovisat 2018		Avvikelse 2018			Avvikelse 2017
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto
Ekonomiskt bistånd	21 020	400	22 030	-38,4	-1 010	-438	-1 449	5 568
Summa	21 020	400	22 030	-38,4	-1 010	-438	-1 449	5 568

3.2 Ekonomisk analys

Resultat

Ekonomiskt bistånd visar ett negativt resultat för 2018 med 1,4 mnkr motsvarande 7 procent.

Socialnämnden visar ett positivt resultat för 2018 med 16,3 mnkr, vilket motsvarar 4 procent. Huvudsakligen beror överskottet på minskade kostnader för köp av externa platser, vakanser under årets första del, minskade köp av konsulttjänster samt ersättning för personlig assistans.

Ekonomiskt bistånd

Utifrån uppföljning framgår ökade kostnader samtidigt som antal hushåll som uppburit ekonomiskt bistånd ökat. Vid en jämförelse mellan 31 december 2017 och 31 december 2018 har en ökning skett med 25 hushåll med en genomsnittlig kostnad med 9 000 kr per hushåll. Ökning av antalet hushåll är delvis en konsekvens då kommunens invånarantal ökat kraftigt under året.

När nya gymnasielagen infördes under 2018, fick kommunen ansvar för att utbetala LMA-ersättningen vilket kommunen fick ersättning för från migrationsverket. Beslutet berörde även några individer som beviljades tillfälligt boende i avvaktan på beslut om tillfälligt uppehållstillstånd vilket låg utanför budget. Samarbete med arbetsmarknadsenheten pågår kontinuerligt för att minska antalet hushåll som behöver stöd.

Myndighetsenheterna visar sammantaget ett positivt resultat på 13,7 mnkr

Övergripande verksamhet visar ett positivt resultat på 4,6 mnkr och beror företrädesvis på minskade kostnader för externa korttidsplaceringar inom äldreomsorgen och minskat antal konsulthandläggare.

Vuxenheten

Enheten visar ett positivt resultat med 0,5 mnkr.

Placeringar

Våld i nära relation Kostnaderna för placeringar/skyddat boende har under året varit under budgeterad kostnad vilket är ett resultat av få och kostnadseffektiva placeringar. Resultat för året blev ett överskott med 0,5 mnkr.

Missbruk Under sommaren 2017 ökade antalet placeringar jämfört med tidigare år vilket är en trend som fortsatte under 2018. I jämförelse mellan januari-april 2017 och samma period 2018 är det en ökning med mellan två-fyra placeringar/månad. Sammantaget har antalet placeringar varit lågt. Januari-november 2018 har antal placeringar uppgått till fyra-fem placeringar/månad innan en nedgång till tre placeringar i december månad. Resultatet för missbruksplaceringar blev ett underskott med 0,2 mnkr.

Övrigt samt administration visar ett överskott för 2018 med 0,2 mnkr och beror främst på lägre personalkostnader.

Barn- och ungdomsenheten

Enheten visar ett positivt resultat på 1,0 mnkr.

Placeringar Under perioden har flera placeringar i konsulentstödda familjehem samt i institutionsvård genomförts. Utifrån att stödboendet Ängen som drevs av Vår ljus, stängdes i mars 2018, har kommunens familjehem varit fullbelagda med ensamkommande ungdomar. Åtgärder som görs i samtliga placeringsärenden är att arbeta aktivt och nätverksbaserat för möjliggörande av hemflytt så snart som möjligt. Parallellt eftersöks även jour- eller familjehem i egen regi. Resultatet för placeringskostnader under 2018 visar en positiv avvikelse med 0,2 mnkr.

Administration Barn- och ungdomsenheten har under året varit beroende av tillfälliga bemanningslösningar för att kunna bedriva rättssäker handläggning av god kvalitet. Socionomer med lång erfarenhet har timanställts vilket finansieras av statsbidrag för ökad bemanning. Konsulter har trots timanställning behövt anlitas. För att avhjälpa ovanstående har enheten arbetat aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare och med rekrytering genom bland annat lönetrappan. Sammantaget med vakanser och statsbidrag under 2018, visar administrationen ett överskott på 0,8 mnkr.

Biståndsenheten -äldreomsorg och omsorg om personer med funktionshinder

Enheten visar ett positivt resultat på 7,7 mnkr där äldreomsorgen visar ett överskott på 0,2 mnkr och inom omsorg om personer med funktionshinder visar ett överskott på 7,5 mnkr.

Äldreomsorg

Hemtjänst Volymökningar har skett under året med ca 1 000 timmar. Utförandet av hemtjänst visar att fördelning av hemtjänsttimmar är 50,4 procent egen regi och 49,6 procent för privata utförare. Fortgående kvalitetssäkringar sker inom hemtjänst gällande utförd tid.

Trygg/förstärkt hemgång startade upp april 2018. Brukare har erhållit omfattande hemtjänstinsatser efter sjukhusvistelse. Under 2018 har 25 uppdrag genomförts. För samtliga uppdrag har orsbilden funnits av att komma hem efter sjukhus. Cirka 15 av uppdragen hade troligtvis beviljats korttidsplats.

Externa placeringar Antalet vård dygn på extern korttidsplats har under perioden april till december 2018 minskat från 4 449 dygn 2017 till 591 dygn, en minskning med 3 861 dygn. Baserat på en dygnskostnad på 2 500 kr skulle kostnaden för extern korttidsplats uppgått till 9,7 mnkr. Bidragande orsaker till minskning av antalet dygn är införandet av Trygg/förstärkt hemgång, Norrgårdens öppnade av sex nya platser samt högre omsättning på samtliga vård- och omsorgsboenden, jämfört med 2017. Vård- och omsorgsboendet LOV startar upp under hösten 2019. Snittlängden på vistelsen för korttidsvård under perioden april till december har uppgått till 44 dygn per individ.

Ett nära samarbete med *Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska, MAS*, startade under hösten 2017 med syfte att vägleda och konsultera biståndshandläggare.

Omsorg om personer med funktionshinder samt SoL under 65

Boende vuxna och barn Under årets första sex månader har fyra externa placeringar inom bostad LSS vuxna avslutats, tre har flyttat tillbaka till kommunen som planerat, den fjärde avslutades oplanerat på grund av flytt till annan kommun. Resultatet för 2018 visar ett överskott med 3,2 mnkr.

Personlig assistans Återbetalning från Försäkringskassan tillhörande tidigare år samt utflytt från kommunen ger ett överskott för 2018 med 2 mnkr.

Bostad HVB och särskilt boende för personer under 65 år Två externa placeringar inom HVB har avslutats, där boende har erbjudits inom kommunen. En extern placering har tillkommit. Vid årets utgång finns nio externa placeringar inom HVB samt fyra placeringar inom särskilt boende för personer under 65 år med psykisk ohälsa. Resultatet visar enligt budget 2018.

Daglig verksamhet visar ett positivt resultat för 2018 med 0,7 mnkr på grund av att placeringar kunnat ske inom kommunens egen regi.

Korttidstillsyn, korttidsvistelse, ledsagning och avlösning visar ett positivt resultat med 2,3 mnkr beroende på lägre volymer än budgeterat.

Administration Under året har enheten anlitat konsulter då det varit svårt att rekrytera socionomer till vakanta tjänster. Det har medfört högre personalkostnader. Enheten har under året rekryterat nio medarbetare, sex biståndshandläggare och tre undersköterskor till Teamet Trygg Förstärkt hemgång. Resultatet för 2018 visar ett underskott med 0,5 mnkr.

Utföraravdelningen visar sammantaget ett positivt resultat med 0,6 mnkr.

Avdelningsgemensam verksamhet visar ett positivt resultat på 1,5 mnkr och beror på lägre kostnader inom gruppboenden.

Äldreomsorgen

Hemtjänst/servicehus Hemtjänst egen regi visar ett negativt resultat på 2,4 mnkr och servicehus ett negativt resultat på 1,7 mnkr. Hemtjänst natt visar ett positivt resultat på 0,5 mnkr. Personalkostnader överskrider intäkterna i form av övertid, beroende på hög

sjukfrånvaro och vikariebrist. Anställning har skett av oerfarna vikarier vilket medfört kostnadsdrivande introduktioner. Inom verksamheten har utbildningsinsatser skett i nya system, som på sikt ska bidra till ökad effektivitet.

Målet är att 75 procent av arbetstiden ska vara direkt brukartid. I genomsnitt ligger siffran nu på strax över 60 procent med stora skillnader mellan olika hemtjänstområden. Direkta åtgärder pågår för att nå målet och vi kan genom detaljerad veckovis uppföljning se att det går åt rätt håll. En handlingsplan finns framtagen då hemtjänsten har ett pågående utvecklingsuppdrag.

Vård- och omsorgsboenden visar ett positivt resultat för 2018 med 2,0 mnkr.

Norrgården och Allégården visar ett positivt resultat på 0,6 mnkr. Personalkostnaden visar ett överskott jämfört med budget och har minskat från 2017 beroende på minskad sjukfrånvaro med 20% samt flytt av personal till kostenheten. En förbättrad arbetsmiljö där medarbetarnas delaktighet, trivsel och bättre scheman har troligtvis bidragit till denna minskning.

Kungsgården visar ett positivt resultat med 1,4 mnkr. Minskade personalkostnader, bland annat i form av minskad korttidsfrånvaro och fyllnadstid, samt vakant tjänst av samordnare. Intäkterna visar ett överskott jämfört med budget till följd av ökad beläggningsgrad.

Hälso- och sjukvårdsenheten visar ett positivt resultat på 0,4 mnkr beroende på minskade personalkostnader samt effektiv resursplanering under framför allt sommaren då verksamheten kunde bedriva kvalitetssäker vård utan att behöva anlita konsulter.

Förebyggande enhet äldre visar ett positivt resultat på 0,3 mnkr beroende på lägre personalkostnader, vakanta tjänster samt sjukskrivningar.

Grupp- och servicebostäder visar ett positivt resultat på 0,5 mnkr. Tidigare prognoser har visat ett högre resultat beroende på inflyttning av brukare med omfattande tillsyns- och stödbehov.

Personlig assistans och övriga insatser (ledsagning, avlösning, kontaktpersoner) visar ett negativt resultat på 1,4 mnkr och beror främst på personlig assistans men även en mindre avvikelse finns inom kontaktpersoner. Avvikelsen inom personlig assistans beror på att Försäkringskassans assistanssättningen mellan åren inte täcker kostnadsökningen samt att assistanstagare har varit inlagda på sjukhus i perioder. Under sjukhusvistelsen minskar intäkterna från Försäkringskassan, medan socialkontorets personalkostnader kvarstår. Ökade interna verksamhetskostnader i form av datorinköp för digitalisering av dokumentation. Inom kontaktpersoner har antalet uppdrag ökat under 2018. Uppdragen sker i huvudsak på helger vilket medför ökade personalkostnader.

Stöd- och behandlingsenheten inklusive socialpsykiatri visar ett positivt resultat på 0,9 mnkr beroende på lägre personalkostnader i form av vakanta tjänster under årets fem första månader samt minskad tillsättning av vikarier.

Kvalitet- och verksamhetsstöd visar ett positivt resultat för 2018 med 2,0 mnkr.

Kvalitet- och verksamhetsstöd visar ett överskott med 4,9 mnkr, vilket beror på vakanta tjänster, lägre volymer för IT-system, trygghetslarm/digitala lås samt återbetalning av ett försäkringsärende rörande servicehuslägenhet i Bro.

Integrationen visar ett negativt resultat med 2,9 mnkr och beror främst på kostnader inom försörjningsstöd samt lokalkostnader där Vårldus var verksam med stödboende under våren.

3.3 Sociala investeringsfonden

Projekt	Projekt start	Projekt slut	Budget hela projektet	Redovisat tom 2018	Prognos för projektet	Prognos avvikelser
(tkr)	År	År	Netto	Netto	Netto	Netto
SIG Sociala insatsgruppen	2 018	2 020	2 570	263	2 570	0
Summa			2 570	263	2 570	0

3.4 Kommentarer sociala investeringsfonden

Sociala Insatsgruppen, SIG, startade upp under september månad 2018. Målsättningen med SIG är att stötta individer som vill bryta en kriminell identitet. Svårigheter med rekrytering av medarbetare har medfört låga kostnader under 2018. Verksamheten kommer att utöka under 2019.

3.5 God ekonomisk hushållning

Socialnämndens samtliga verksamheter präglas av god ekonomisk hushållning och att verksamheterna ska utföra arbetet med effektivitet och kvalitet inom givna budgetramar.

3.6 Investeringsredovisning

Projekt	Total kalkyl	Redovisat 2017	Redovisat 2018	Budget 2018	Kvar av budget 2018	Ombudgeteras till 2019
(tkr)	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto
Inventarier Utföraravdelningen						
Dagverksamheten	100		101	100	-1	
Förebyggande enheten, gym, uteplats	150		223	150	-73	
Grupp- och servicebostäder enligt LSS						
Möbler, digital utrustning Gruppboende	150		210	150	-60	
Ny gruppboende	281		290	281	-9	
Ny serviceboende	140		38	140	102	
Hemtjänst						
Möbler, inventarier, Hemtjänst	200		56	200	144	

Projekt	Total kalkyl	Redovisat 2017	Redovisat 2018	Budget 2018	Kvar av budget 2018	Ombudgeteras till 2019
Möbler, inventarier allmänna lokaler Hemtjänst	300		301	300	-1	
Säkra lås Hemtjänst	115		223	115	-108	
Elcyklar Hemtjänst	100		94	100	6	
Vård- och omsorgsboenden						
Möbler, inventarier Norrgården, 6 nya platser	720		373	720	347	437
Sängar, Norrgården/Allegården	190		68	190	122	
Utemöbler Allegården	0		150	0	-150	
Möbler Kungsgården	260		275	260	-15	
Tvättmaskin Kungsgården			7	0	-7	
Sängar Kungsgården			49	0	-49	
Desinfektorer, Bro Servicehus, Kungsgården			121	0	-121	
Sjuksköterske-expedition inredning	0		34	0	-34	
Stöd- och behandlingsenheten						
Stöd och Behandling digital utrustning	50		0	50	50	
Stöd och Behandling möbler	550		31	550	519	
Socialpsykiatri möbler	100		0	100	100	
Utförarverksamheten, möbler och inv	700			700	700	
Kvalitet- och verksamhetsstöd						
Upprustning av bostadsrättslägenheter servicehuslägenheter	300		333	300	-33	
Summa	4 406		2 977	4 406	1 429	437

3.7 Kommentarer investeringsredovisning

År 2018 har Socialnämnden en total investeringsbudget på 4,4 mnkr. Socialnämnden fastställde 3,5 mnkr samt överföring av totalt 0,9 mnkr från 2017 som bestod av Parkvägens gruppbostad 0,3 mnkr samt utbyggnaden av Norrgårdens vård- och omsorgsboende, 0,6 mnkr.

Utförarverksamheten budget 4,1 mnkr

Investeringar inom utföraravdelningen har ett utfall för 2018 på 2,6 mnkr vilket innebär 1,5 mnkr lägre mot budget. 0,4 mnkr av budgeterat belopp överförs till 2019 och avser sängar och traverser på vård- och omsorgsboendet Norrgården.

Kvalitet- och verksamhetsstöd budget 0,3 mnkr

Upprustning av bostadsrättslägenheter och servicelägenheter har pågått under 2018 och uppgick till budgeterat belopp.

Stina Forsberg

Datum

2019-01-22

Vår beteckning

SN 18/0019

Er beteckning

Socialkontoret

Socialnämnden

stina.forsberg@upplands-bro.se

Redovisning av öppna jämförelser 2018 - Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård- SÄBO

Förslag till beslut

Äldre- och omsorgsnämnden lägger informationen till handlingarna. Resultatet ligger till grund för enheternas verksamhetsutveckling.

Sammanfattning

Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård är en undersökning där hemtjänstverksamheter och särskilda boenden besvarat frågor om sin verksamhet inom vård och omsorg för äldre. Insamlandet genomfördes i samband med övriga undersökningar inom öppna jämförelser våren 2018 och publicerades utav Socialstyrelsen sent under hösten samma år. Det är enheterna själva som fyller i uppgifterna i undersökningen. Syftet med undersökningen är att stimulera till kunskaps- och verksamhetsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst och hemsjukvård med god kvalitet, bland annat genom jämförelser och transparens.

I tjänsteskrivelsen redovisas Upplands-Bro kommuns resultat som består utav svaren ifrån de kommunala särskilda boendena Allégården, Norrgården och Kungsgården samt Hagtorp som drivs på entreprenad utav Frösunda Omsorg AB.

I bilagan redovisas kommunens resultat i jämförelse med övriga nordvästkommuner (Ekerö, Järfälla, Solna, Sollentuna, Sigtuna, Sundbyberg och Upplands-Väsby) samt med Stockholms län och riket.

Beslutsunderlag

- Socialkontoret tjänsteskrivelse den 22 januari 2019
- Bilaga – Öppna jämförelser - enhetsundersökningen särskilda boenden den 22 januari 2019

Ärendet

Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård är en undersökning där hemtjänstverksamheter och särskilda boenden besvarat frågor om sin verksamhet inom vård och omsorg för äldre. Insamlandet

genomfördes i samband med övriga undersökningar inom öppna jämförelser våren 2018 och publicerades utav Socialstyrelsen sent under hösten samma år. Det är enheterna själva som fyller i uppgifterna i undersökningen. Syftet med undersökningen är att stimulera till kunskaps- och verksamhetsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst och hemsjukvård med god kvalitet, bland annat genom jämförelser och transparens.

Med särskilda boenden avses alla verksamheter som är geografiskt belägna i kommunen och som utför insatser till personer som de har uppföljningsansvar för, 65 år och äldre enligt 4 kap 1 § SoL i permanent särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL. Verksamheter som enbart har bostäder med särskild service enligt 5 kap 7 § SoL samt verksamheter som enbart tillhandahåller insatser i korttidsboenden ingår ej.

I tjänsteskrivelsen redovisas Upplands-Bro kommuns resultat som består utav svaren ifrån de kommunala särskilda boendena Allégården, Norrgården och Kungsgården samt Hagtorp som drivs på entreprenad utav Frösunda Omsorg AB.

I bilagan redovisas kommunens resultat i jämförelse med övriga nordvästkommuner (Ekerö, Järfälla, Solna, Sollentuna, Sigtuna, Sundbyberg och Upplands-Väsby) samt med Stockholms län och riket.

Resultat 2018 - Upplands-Bro kommun

2018 års resultat visar bland annat på:

- Upplands-Bro kommun ingår i det finska förvaltningsområdet och samtliga boenden i kommunen har finstalande personal. Inget boende har personal som kan tala minoritetsspråken meänkieli eller samiska. Det finns dock en stor språkkompetens hos personalen på andra språk.
- Alla särskilda boenden i kommunen erbjuder boenderåd för sina boende.
- Samtliga boende på särskilda boenden i Upplands-Bro kommun har aktuella genomförandeplaner. De boende har även en plan som innehåller dokumentation om hur personen deltagit vid upprättande/förändring av sin genomförandeplan.
- 100 procent av de boende i Upplands-Bro kommun har även en dokumentation om varför de har en skyddsåtgärd. Med skyddsåtgärd avses till exempel åtgärder som brickbord, sänggrindar och bälten.
- I Upplands-Bro kommun har ett boende utav fyra en rutin för genomförande av dygnets alla måltider. Alla boenden har dock dokumenterat i de boendes genomförandeplan om hur den äldres önskemål och behov ser ut i samband med måltiderna.

- Hälften av de särskilda boendena i kommun har de rutiner som socialstyrelsen efterfrågar. Det rör till exempel rutiner gällande för misstanke/upptäckt av att den enskilde utsatts för våld eller övergrepp av en anhörig/närstående, rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar läkemedel eller alkohol samt en rutin för hur personalen samarbetar med anhöriga till personer som får insatser vid enheten.
- Tre utav fyra boenden i Upplands-Bro kommun har tillgång till en träningslokal samt har en innemiljö som är utformad så att den stödjer den enskilde. Samtliga boenden erbjuder sin boende tillgång till utevistelse när de så önskar.
- Två utav fyra boenden har de rutiner som Socialstyrelsen efterfrågar avseende vårdplanering och läkemedelsgenomgångar.
- De nationella kvalitetsregister som används i Upplands-Bro kommun är Senior alert och Palliativ registret.
- Upplands-Bro kommun har en andel på 90 procent omsorgspersonal med adekvat utbildning på vardagar och 86 procent på helgdagar.
- Antal sjuksköterskor per antalet bostäder plus eventuella hemsjukvårdspatienter vardagar samt helgdagar är 0,061 respektive 0,014.
- Sista frågorna rör antalet omsorgspersonal per antalet bostäder vid enheten vardagar samt helgdagar. Upplands-Bro kommun har 0,26 omsorgspersonal både på vardagar samt på helgdagar.

Socialkontorets synpunkter

Precis som efter 2017 års resultat så bör det ske en satsning på rutiner på de särskilda boendena i Upplands-Bro kommun. Till exempel så har endast ett utav fyra stycken boenden en rutin för genomförande av dygnets alla måltider. Förslagsvis delger den/de särskilda boenden i kommunen som har en rutin de andra genom kollegial lärarande. Ett annat alternativ är att kvalitet- och verksamhetsstöd bistår med att ta fram en grund till rutiner som sedan delges utförarna. Rutinerna kan sedan anpassas lokalt och implementeras i respektive verksamhet.

Barnperspektiv

Kommunen ska arbeta för att barn och unga som har föräldrar med insatser inom äldreomsorg och hemsjukvård ej glöms bort i handlägningsprocessen. Barnperspektivet ska alltid beaktas i alla utredningar.

Helena Åman

Socialchef

Elisabeth Rågård

Avdelningschef kvalitet- och
verksamhetsstöd

Bilagor

1. Öppna jämförelser - enhetsundersökningen särskilda boenden den 22 januari 2019

Beslut sänds till

- Enhetschef Allégården och Norrgården
- Enhetschef Kungsgården
- Akt

Stina Forsberg
 Kvalitetsutvecklare
 Avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd

Datum
 2019-01-22

Bilaga – Öppna jämförelser 2018 - enhetsundersökningen särskilda boenden

	UPPGIFTER OM ENHETEN					INDIVIDANPASSAD VÅRD OCH OMSORG-DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE					
	Andel enheter i offentlig regi. Procent.	Språk				Boråd	Genomförandeplan		Skyddsåtgärder	Måltider	
		Finska. Procent.	Meänkieli. Procent.	Samiska. Procent.	Annat språk än svenska. Procent.		1. Andel enheter som erbjuder varje person möjlighet att delta i borådsmöten	2. Andel personer med aktuell genomförandeplan		3. Andel personer med en plan som innehåller dokumentation om hur personen deltagit vid upprättande/förändring av sin genomförandeplan	4. Andel personer som har en dokumentation om varför de har en skyddsåtgärd
Upplands Väsby	57	86	0	0	86	71	90	86	Publiceras ej	71	90
Järfälla	55	55	9	0	91	73	100	91	Publiceras ej	73	93
Ekerö	67	100	33	0	100	100	100	100	100	100	100
Upplands-Bro	75	100	0	0	100	100	100	100	100	25	100
Sollentuna	0	69	8	0	92	92	98	96	92	92	95
Sundbyberg	80	80	0	0	100	100	93	90	100	80	96
Solna	10	60	0	0	90	100	99	98	82	90	97
Sigtuna	100	88	0	0	100	75	100	89	Publiceras ej	75	100
Stockholms län	47	73	4	1	91	80	96	89	92	73	90
Riket	83	43	4	1	82	62	91	80	87	42	82

Kommentar: Sigtuna är den nordvästkommun som har samtliga utav sina särskilda boenden i offentlig regi. I Upplands-Bro kommun driver Frösunda Omsorg AB Hagtorp på entreprenad. Resterande boenden drivs inom offentlig regi. Sollentuna är den nordvästkommun som i sin tur saknar boenden som drivs i offentlig regi, samtliga drivs privat. I Stockholms län drivs 47 procent av alla boenden i offentlig regi. Motsvarande andel i riket är 83 procent. Finska är det minoritetsspråk som erbjuds i störst utsträckning inom nordvästkommunerna medan samiska inte förekommer alls. I Upplands-Bro samt på Ekerö erbjuder samtliga boenden finsktalande personal. Upplands-Bro kommun tillhör det finska förvaltningsområdet och ska kunna erbjuda personal som talar just finska med de boende. Resultatet visar även på att det finns en stor språkkompetens inom andra språk än dessa minoritetsspråk inom nordvästkommunerna. Vidare erbjuder Ekerö, Upplands-Bro, Sundbyberg och Sigtuna boende möjligheten att delta på borådsmöten på samtliga sina särskilda boenden.

Boendena på Ekerö, Upplands-Bro och Sigtuna anger att samtliga, det vill säga 100 procent av deras boende, har aktuella genomförandeplaner. Samtliga boenden i nordvästkommunerna har en andel på 90 procent eller mer utav de boende som har aktuella genomförandeplaner. Genomsnittet i Stockholms län är 96 procent och i riket 91 procent. Samtliga särskilda boenden på Ekerö eller i Upplands-Bro kommun har även en plan som innehåller dokumentation om hur personen deltagit vid upprättande/förändring av sin genomförandeplan. Lägst andel har Väsby på 86 procent.

100 procent av de boende i Ekerö, Upplands-Bro och Sundbyberg har en dokumentation om varför de har en skyddsåtgärd. Med skyddsåtgärd avses till exempel åtgärder som brickbord, sänggrindar och bälten.

Socialstyrelsen ställer sedan två stycken frågor om måltiden. Den första frågan avser andel enheter som har en rutin för genomförande av dygnets alla måltider. I Upplands-Bro kommun har ett boende denna rutin medan tre stycken boenden saknar den. På Ekerö har samtliga SÄBO denna rutin. Den andra frågan avser andel personer med genomförandeplan om den äldres önskemål och behov i samband med måltiderna. Samtliga boende på Ekerö, i Upplands-Bro och Sigtuna har sina önskemål och behov i samband med måltiderna i sina genomförandeplaner. Lägst andel har Upplands Väsby med 90 procent.

	SÄKER VÅRD OCH OMSORG								
	Samordning och samverkan				Aktivitet och träning			Aktuella rutiner för vårdplanering	
	7a. Andel enheter som har rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde utsatts för våld eller övergrepp av en anhörig/närstående	7b. Andel enheter som har rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar läkemedel	7c. Andel enheter som har rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar alkohol eller andra beroendeframkallande medel (ej läkemedel)	8. Andel enheter som har rutin för hur personalen samarbetar med anhöriga till personer som får insatser vid enheten	9. Andel enheter som har tillgång till träningslokal	10. Andel enheter som har en innemiljö som är utformad så att den stödjer den enskilde	11. Andel enheter där personer vid enheten har tillgång till utevistelse när de så önskar	12. Andel enheter som har rutin för hur planering av den enskildes hälso- och sjukvård (vårdplanering) genomförs i samverkan med olika aktörer. Det är dokumenterat i journal hur den enskilde deltagit	13. Andel enheter som har rutin för hur planering av den enskildes hälso- och sjukvård (vårdplanering) ska genomföras i samverkan med ansvarig läkare och kommunal hälso- och sjukvårdspersonal samt omsorgspersonal
Upplands Väsby	29	29	14	71	57	14	86	86	86
Järfälla	45	45	45	64	36	18	82	73	82
Ekerö	100	67	67	100	100	0	100	100	100
Upplands-Bro	<u>50</u>	<u>50</u>	<u>50</u>	<u>50</u>	<u>75</u>	<u>75</u>	<u>100</u>	<u>50</u>	<u>50</u>
Sollentuna	54	54	54	54	85	15	100	54	69
Sundbyberg	100	80	80	100	60	40	100	60	60
Solna	80	100	100	80	50	30	70	80	100
Sigtuna	0	0	0	0	75	38	100	100	100
Stockholms län	67	58	57	69	67	32	94	74	76
Riket	48	33	34	45	46	22	82	61	57

Kommentar: Gällande samordning och samverkan efterfrågar Socialstyrelsen om boendena har ett antal rutiner. Ingen utav nordvästkommunerna har samtliga rutiner som Socialstyrelsen efterfrågar. Två utav fyra boenden i Upplands-Bro kommun har rutin för

misstanke/upptäckt av att den enskilde utsatts för våld eller övergrepp av en anhörig/närstående, rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar läkemedel, rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar alkohol eller andra beroendeframkallande medel samt rutin för hur personalen samarbetar med anhöriga till personer som får insatser vid enheten. Solna samt Sundbyberg har störst andel särskilda boenden som har de rutiner som Socialstyrelsen frågar efter. Störst andel särskilda boenden i Stockholms län samt i riket har rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde utsatts för våld eller övergrepp av en anhörig/närstående, 67 procent respektive 48 procent. Minst andel boenden i Stockholms län har rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar alkohol eller andra beroendeframkallande medel, 57 procent, medan boendena i riket saknar rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar läkemedel, 33 procent har den.

Tre utav fyra boenden i Upplands-Bro kommun har tillgång till träningslokal samt har en innemiljö som är utformad så att den stödjer den enskilde. Samtliga boenden erbjuder sin boende tillgång till utevistelse när de så önskar.

Gällande aktuella rutiner för vårdplanering så har samtliga boenden på Ekerö och i Sigtuna rutin gällande för hur planering av den enskildes hälso- och sjukvård (vårdplanering) ska genomföras i samverkan med olika aktörer. Det är dokumenterat i journal hur den enskilde deltagit samt rutin för hur planering av den enskildes hälso- och sjukvård (vårdplanering) ska genomföras i samverkan med ansvarig läkare och kommunal hälso- och sjukvårdspersonal samt omsorgspersonal. I Upplands-Bro kommun har två stycken utav fyra boenden dessa rutiner medan två stycken saknar dem.

	Läkemedelsgenomgångar		Blåsdysfunktion		Nationella kvalitetsregister			
	14. Andel enheter som har rutin för hur fördjupade läkemedelsgenomgångar ska genomföras, den enskildes delaktighet är dokumenterad i journalen. Rutinen omfattar alla personer vid enheten	15. Andel enheter som har rutin för hur fördjupade läkemedelsgenomgångar ska genomföras i samverkan med ansvarig sjuksköterska där omsorgspersonal medverkar. Rutinen omfattar alla personer vid enheten	26. Andel personer 65 år och äldre i särskilt boende med aktuell basal utredning avseende blåsdysfunktion	27. Andel personer 65 år och äldre i särskilt boende som har erhållit minst en åtgärd eller behandling utöver individuellt utprovade inkontinenshjälpmedel eller kateterbehandling	16. Andel enheter som har registrerat insatser på enhetsnivå och använt sammanställningen av resultaten för att utveckla verksamheten på enhetsnivå i Senior alert	17. Andel enheter som har registrerat insatser på enhetsnivå och använt sammanställningen av resultaten för att utveckla verksamheten på enhetsnivå i SveDem	18. Andel enheter som har registrerat insatser på enhetsnivå och använt sammanställningen av resultaten för att utveckla verksamheten på enhetsnivå i BPSD-registret	19. Andel enheter som har registrerat insatser på enhetsnivå och använt sammanställningen av resultaten för att utveckla verksamheten på enhetsnivå i Palliativregistret
Upplands Väsby	86	57	46	39	71	0	29	57
Järfälla	45	45	68	85	36	9	18	64
Ekerö	100	100	100	100	67	0	33	100
Upplands-Bro	<u>50</u>	<u>50</u>	<u>61</u>	<u>64</u>	<u>100</u>	<u>0</u>	<u>25</u>	<u>100</u>
Sollentuna	77	62	81	59	92	0	62	62
Sundbyberg	80	40	40	65	100	0	20	100
Solna	100	100	58	74	80	0	80	90
Sigtuna	100	100	27	Publiceras ej	50	0	50	50
Stockholms län	78	64	69	75	76	2	55	75
Riket	47	40	51	74	77	3	65	69

Kommentar: Samtliga enheter på Ekerö och i Solna samt i Sigtuna har de två rutiner som Socialstyrelsen efterfrågar avseende läkemedelsgenomgångar. I Upplands-Bro kommun har två stycken boenden dessa rutiner medan två stycken boenden saknar dem. Andelen personer över 65 år och äldre på särskilt boende i Upplands-Bro kommun som har en aktuell basal utredning avseende blåsdysfunktion, är 61 procent. 64 procent har i sin tur erhållit minst en åtgärd eller behandling utöver individuellt utprovade inkontinenshjälpmedel eller

kateterbehandling. Ekerö har högst andel boende, 100 procent, som har en aktuell utredning samt fått individuellt utprovade inkontinenshjälpmedel eller kateterbehandling medan Väsby har lägst andel, 39 procent.

Samtliga boenden i Upplands-Bro kommun har registrerat insatser på enhetsnivå och använt sammanställningen av resultaten för att utveckla verksamheten på enhetsnivå i Senior alert samt har registrerat insatser på enhetsnivå och använt sammanställningen av resultaten för att utveckla verksamheten på enhetsnivå i Palliativregistret. Inget utav boendena har dock registrerat insatser på enhetsnivå och använt sammanställningen av resultaten för att utveckla verksamheten på enhetsnivå i SveDem.

Ett boende, vilket är 25 procent, har registrerat insatser på enhetsnivå och använt sammanställningen av resultaten för att utveckla verksamheten på enhetsnivå i BPSD-registret. Att enheterna registrerar i Senior Alert och Palliativregistret är mest förekommande bland nordvästkommunerna. Minst förekommande är registrering i SveDem, både i nordvästkommunerna samt i Stockholms län och riket.

	Omsorgspersonalen utbildning		Sjuksköterskor		Omsorgspersonal	
	20. Andel omsorgspersonal med adekvat utbildning, vardagar	21. Andel omsorgspersonal med adekvat utbildning, helgdagar	22. Antal sjuksköterskor per antalet bostäder plus eventuella hemsjukvårdspatienter, vardagar.	23. Antal sjuksköterskor per antalet bostäder plus eventuella hemsjukvårdspatienter, helgdagar.	24. Antal omsorgspersonal per antalet bostäder vid enheten, vardagar.	25. Antal omsorgspersonal per antalet bostäder vid enheten, helgdagar.
Upplands Väsby	79	74	0,053	0,019	0.27	0.24
Järfälla	78	74	0,052	0,029	0.33	0.29
Ekerö	83	80	0,047	0,017	0.27	0.24
Upplands-Bro	90	86	0,061	0,014	0.26	0.26
Sollentuna	81	82	0,053	0,028	0.26	0.25
Sundbyberg	76	76	0,064	0,006	0.3	0.28
Solna	91	90	0,051	0,022	0.29	0.26
Sigtuna	92	94	0,049	0,007	0.35	0.29
Stockholms län	79	76	0.05	0,011	0.28	0.26
Riket	81	78	0,038	0,006	0.3	0.25

nordvästkommunerna mellan 0,047 till 0,064. Genomsnittet i Stockholms län är 0,05. Antalet sjuksköterskor per antalet bostäder plus eventuella hemsjukvårdspatienter, helgdagar är i sin tur mellan 0,006 och 0,029 i nordvästkommunerna. Genomsnittet är 0,011.

Kommentar: Socialstyrelsen avslutar undersökningen med frågor avseende de särskilda boendenas personal och deras utbildningsgrad.

Sigtuna har högst andel omsorgspersonal med adekvat utbildning på vardagar, 92 procent. Upplands-Bro kommun har en andel på 90 procent omsorgspersonal med adekvat utbildning på vardagar. Lägst andel utav nordvästkommunerna har Sundbyberg på 76 procent. Genomsnittet i Stockholms län är 79 procent och i riket 81 procent. Sigtuna har även högst andel omsorgspersonal med adekvat utbildning på helgdagar med 94 procent. Upplands Väsby och Järfälla har lägst andel utav nordvästkommunerna på 74 procent.

Gällande antal sjuksköterskor per antalet bostäder plus eventuella hemsjukvårdspatienter, vardagar ligger

Sista frågorna rör antalet omsorgspersonal per antalet bostäder vid enheten vardagar samt helgdagar. Upplands-Bro kommun har 0,26 omsorgspersonal både på vardagar samt på helgdagar. Sigtuna har högst antal omsorgspersonal på vardagar på 0,35. Genomsnittet i Stockholms län är 0,28 och i riket 0,3. Antalet omsorgspersonal på helgdagar är högst i Sigtuna och Järfälla, 0,29, utav nordvästkommunerna. Genomsnittet i Stockholms län är 0,26 och i riket 0,25.

Stina Forsberg	Datum	Vår beteckning	Er beteckning
Socialkontoret	2019-01-22	SN 18/0019	
stina.forsberg@upplands-bro.se	Socialnämnden		

Redovisning av öppna jämförelser 2018 - Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård - hemtjänst

Förslag till beslut

Äldre- och omsorgsnämnden lägger informationen till handlingarna. Resultatet ligger till grund för enheternas verksamhetsutveckling.

Sammanfattning

Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård är en undersökning där hemtjänstverksamheter och särskilda boenden besvarat frågor om sin verksamhet inom vård och omsorg för äldre. Insamlandet genomfördes i samband med övriga undersökningar inom öppna jämförelser våren 2018 och publicerades utav Socialstyrelsen sent under hösten samma år. Det är enheterna själva som fyller i uppgifterna i undersökningen. Syftet med undersökningen är att stimulera till kunskaps- och verksamhetsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst och hemsjukvård med god kvalitet, bland annat genom jämförelser och transparens.

I tjänsteskrivelsen redovisas resultatet för de kommunala hemtjänstenheterna Kungsängen, Bro och Tibble samt servicehusen i Kungsängen respektive Bro. I bilaga redovisas kommunens resultat i jämförelse med övriga nordvästkommuner (Ekerö, Järfälla, Solna, Sollentuna, Sigtuna, Sundbyberg och Upplands-Väsby) samt med Stockholms län och riket.

Beslutsunderlag

- Socialkontorets tjänsteskrivelse den 22 januari 2019
- Bilaga – Öppna jämförelser 2018 - enhetsundersökningen hemtjänst den 22 januari 2019

Ärendet

Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård är en undersökning där hemtjänstverksamheter och särskilda boenden besvarat frågor om sin verksamhet inom vård och omsorg för äldre. Insamlandet genomfördes i samband med övriga undersökningar inom öppna jämförelser våren 2018 och publicerades utav Socialstyrelsen sent under hösten samma år.

Det är enheterna själva som fyller i uppgifterna i undersökningen. Syftet med undersökningen är att stimulera till kunskaps- och verksamhetsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst och hemsjukvård med god kvalitet, bland annat genom jämförelser och transparens.

Till hemtjänsten hör alla verksamheter som är geografiskt belägna i kommunen och som utför insatser till personer de har uppföljningsansvar för, 65 år och äldre enligt 4 kap 1 § SoL i ordinärt boende. Insatsen kan vara i form av service, personlig omvårdnad, avlösning av anhörig i hemmet mm. Den enskilde kan ha flera olika typer av insatser inklusive insatser som ej listats ovan. Verksamheter som enbart utför insatser i form av matdistribution, trygghetslarm, boendestöd eller ledsagning ingår ej.

I Upplands-Bro kommun har endast den offentliga regin svarat på undersökningen. De enheter som deltar är den kommunala hemtjänsten i Bro, Kungsängen och Tibble samt servicehusen i Kungsängen respektive i Bro. De privata hemtjänstutförarna har valt att ej delta 2018.

Nedan redovisar socialkontoret för Upplands-Bro kommuns resultat. I bilaga redovisas kommunens resultat i jämförelse med övriga nordvästkommuner (Ekerö, Järfälla, Solna, Sollentuna, Sigtuna, Sundbyberg och Upplands-Väsby) samt med Stockholms län och riket.

Resultat 2018 - Upplands-Bro kommun

2018 års resultat visar bland annat på:

- Samtliga enheter i Upplands-Bro har hemtjänstpersonal som kan tala finska med sina brukare. Kommunen tillhör det finska förvaltningsområdet. Kommunen har vidare ingen personal som talar de andra minoritetsspråken Meänkieli eller samiska. Det finns dock en stor språkkunskap hos personalen utöver dessa tre språk.
- 100 procent av brukarna inom den kommunala hemtjänsten samt på servicehusen i Upplands-Bro kommun har en namngiven kontaktman/kontaktperson som rör den enskildes personliga omvårdnad och service.
- 65 procent av brukarna har en aktuell genomförandeplan. Genomförandeplanen innehåller även en dokumentation om hur personen deltagit vid upprättande eller vid förändring av planen.
- Samtliga enheter inom Upplands-Bro kommun har en rutin för när den enskilde, trots överenskommelse, inte öppnar dörren/svarar på ringsignal, en rutin för när den enskilde plötsligt uppvisar ett försämrat allmäntillstånd samt en rutin vid misstanke om att den enskilde är undernärld eller felnärld.
- Drygt en tredjedel av enheterna i Upplands-Bro kommun har en rutin vid misstanke om att den enskilde är undernärld eller felnärld.

- Alla enheter i kommunen saknar rutiner för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar läkemedel samt misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar alkohol eller andra beroendeframkallande medel. Det saknas även en rutin för hur personalen samarbetar med anhöriga till personer som får insatser vid enheten.

Socialkontorets synpunkter

Precis som efter 2017 års resultat bör det ske en satsning på rutiner inom hemtjänstområdet i Upplands-Bro kommun. Förslagsvis delger de enheter inom kommunen som har de rutiner som hemtjänsten saknar, till exempel särskilda boenden eller biståndsenheten, hemtjänsten sina rutiner genom kollegialt lärande. Ett annat alternativ är att kvalitet- och verksamhetsstöd bistår med att ta fram en grund till rutiner som sedan delges utförarna. Rutinerna kan sedan anpassas lokalt och implementeras i respektive verksamhet.

Det bör även ske ett arbete med att revidera och uppdatera brukarnas genomförandeplaner inom hemtjänsten. Det är av vikt att samtliga brukares genomförandeplaner är uppdaterade och reviderade utifrån respektive brukares önskemål och behov.

Barnperspektiv

Kommunen ska arbeta för att barn och unga som har föräldrar eller anhöriga med insatser inom äldreomsorg och hemsjukvård, ej glöms bort i handläggningsprocessen. Barnperspektivet ska alltid beaktas i alla utredningar.

Helena Åman

Socialchef

Elisabeth Rågård

Avdelningschef kvalitet- och verksamhetsstöd

Bilagor

1. Öppna jämförelser 2018 - enhetsundersökningen hemtjänst den 22 januari 2019

Beslut sänds till

- Enhetschef hemtjänst
- Akt

Stina Forsberg
Kvalitetsutvecklare
Avdelningen för kvalitet- och verksamhetsstöd

Datum
2019-01-22

Bilaga – Öppna jämförelser 2018 - enhetsundersökningen hemtjänst

	INDIVIDANPASSAD VÅRD OCH OMSORG-DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE						
	Språk				Kontaktperson	Genomförandeplan	
	Finska. Procent.	Meänkieli. Procent.	Samiska. Procent.	Annat språk än svenska. Procent.	1. Andel personer med en namngiven kontaktperson/kontaktperson som rör den enskildes personliga omvårdnad och service	2. Andel personer med aktuell genomförandeplan	3. Andel personer med en plan som innehåller dokumentation om hur personen deltagit vid upprättande/förändring av sin genomförandeplan
Upplands Väsby	80	0	20	100	81	82	97
Järfälla	88	75	0	100	99	94	94
Ekerö	60	20	20	80	100	100	100
Upplands-Bro	100	0	0	100	100	65	65
Sollentuna	27	0	0	100	95	82	81
Sundbyberg	25	0	0	100	100	98	97
Solna	67	0	0	89	91	93	93
Sigtuna	83	0	0	83	94	96	98
Stockholms län	62	5	1	92	90	82	82
Riket	37	4	2	74	83	73	69

Kommentar: I Upplands-Bro kommun har de kommunala hemtjänstenheterna i Kungsängen, Bro och Tibble samt servicehusen i Kungsängen och Bro svarat på Socialstyrelsens enkät. Ingen utav de privata hemtjänstutförarna har svarat vilket gör att kommunens resultat bygger på den offentliga regins svar.

Upplands-Bro kommun är den nordvästkommun där samtliga enheter inom hemtjänsten kan erbjuda finsktalande personal till sina brukare. Kommunen har ingen personal som talar de andra minoritetsspråken Meänkieli eller samiska. Det finns dock en stor språkkunskap hos personalen utöver dessa tre språk. Järfälla och Ekerö är de kommuner utav nordvästkommunerna som har personal som talar Meänkieli. Väsby och Ekerö har personal som talar samiska.

Gällande kontaktpersoner och kontaktmannaskap har samtliga, 100 procent, utav brukarna inom hemtjänsten en namngiven kontaktman/kontaktperson som rör den enskildes personliga omvårdnad och service i Upplands-Bro, Ekerö samt Sundbyberg. Lägst andel har Ekerö på 80 procent. Ekerö har dock högst andel brukare med aktuell genomförandeplan, 100 procent, utav nordvästkommunerna. Andelen brukare i Upplands-Bro kommun som har en aktuell genomförandeplan är 65 procent, vilket är lägst utav nordvästkommunerna samt under genomsnittet i Stockholms län, 82 procent, och i riket, 73 procent. Vidare så har även samtliga brukare på Ekerö en genomförandeplan som innehåller dokumentation om hur personen deltagit vid upprättande/förändring av sin genomförandeplan. Andelen i Upplands-Bro kommun är 65 procent vilket även här är lägst andel utav nordvästkommunerna.

	SÄKER VÅRD OCH OMSORG								
	Samordning och samverkan								
	4a. Andel enheter som har rutin för när den enskilde, trots överenskommelse, inte öppnar dörren/svarar på ringsignal	4b. Andel enheter som har rutin för när den enskilde plötsligt uppvisar ett försämrat allmäntillstånd	4c. Andel enheter som har rutin vid misstanke om att den enskilde är undernärld eller felnärld	4d. Andel enheter som har rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde utsatts för våld eller övergrepp av en anhörig/närstående	4e. Andel enheter som har rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar läkemedel	4f. Andel enheter som har rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar alkohol eller andra beroendeframkallande medel (ej läkemedel)	5. Andel enheter som har rutin för hur personalen samarbetar med anhöriga till personer som får insatser vid enheten	6. Andel enheter som har rutin för schemalagda möten med sjuksköterska eller annan hälso- och sjukvårdspersonal, i frågor som rör personer med behov av kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser*	7. Andel enheter som har rutin för hur kontakter med hälso- och sjukvårdspersonal på vård- eller hälsocentral ska gå till, i frågor som rör personer med behov av landstingets primärvård. Rutinen omfattar samtliga personer*
Upplands Väsby	80	80	80	80	80	80	80	Publiceras ej	40
Järfälla	100	88	100	100	88	88	100	Publiceras ej	75
Ekerö	100	100	100	100	80	80	100	Publiceras ej	80
Upplands-Bro	100	100	100	33	0	0	0	Publiceras ej	33
Sollentuna	100	100	87	87	73	80	87	Publiceras ej	93
Sundbyberg	100	100	100	100	75	100	75	Publiceras ej	75
Solna	100	100	100	100	100	100	100	Publiceras ej	44
Sigtuna	100	100	100	33	17	17	0	Publiceras ej	100
Stockholms län	96	94	85	79	67	68	66	Publiceras ej	67
Riket	74	71	63	57	38	40	43	60	55

Kommentar: Socialstyrelsen efterfrågar slutligen efter rutiner inom området samordning och samverkan. Samtliga enheter inom alla nordvästkommuner förutom i Väsby, har en som har rutin för när den enskilde, trots överenskommelse, inte öppnar dörren/svarar på

ringsignal. Andelen i Väsby är 80 procent. Väsby, 80 procent, och Järfälla, 88 procent, har även enheter som saknar rutin för när den enskilde plötsligt uppvisar ett försämrat allmäntillstånd. Hemtjänstutförarna i resterande nordvästkommuner har samtliga denna rutin.

Gällande rutin vid misstanke om att den enskilde är undernärd eller felnärd finns inom alla hemtjänstutförare i nordvästkommunerna förutom i Väsby, 80 procent, samt i Sollentuna, 87 procent. Lite fler hemtjänstutförare saknar en rutin för misstanke/upptäckt att den enskilde utsatts för våld eller övergrepp av en anhörig/närstående. Andelen är 80 procent i Väsby, 33 procent i Upplands-Bro, 87 procent i Sollentuna och 33 procent i Sigtuna.

Vidare så saknar samtliga utförare inom den offentliga regin i Upplands-Bro kommun rutiner för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar läkemedel samt misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar alkohol eller andra beroendeframkallande medel. Det är endast Solna utav nordvästkommunerna där samtliga hemtjänstutförare har dessa rutiner.

Hemtjänstutförarna i Upplands-Bro kommun saknar även rutin för hur personalen samarbetar med anhöriga till personer som får insatser vid enheten, en rutin som finns på samtliga enheter i Ekerö, Järfälla och i Solna. Rutin för schemalagda möten med sjuksköterska eller annan hälso- och sjukvårdspersonal, i frågor som rör personer med behov av kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser är ej relevant för kommunerna i Stockholmsregionen då de saknar ansvar för hemsjukvården.

Slutligen så efterfrågar Socialstyrelsen om en rutin för hur kontakter med hälso- och sjukvårdspersonal på vård- eller hälsocentral ska gå till, i frågor som rör personer med behov av landstingets primärvård. Samtliga enheter i Sigtuna har denna kommun medan Upplands-Bro kommun har lägst andel enheter, 33 procent.

Sammanfattningsvis så har flest hemtjänstutförare en rutin för när den enskilde, trots överenskommelse, inte öppnar dörren/svarar på ringsignal, 96 procent i Stockholms län samt 74 procent i riket. Hemtjänstutförarna i Stockholms län saknar i störst utsträckning rutinen för hur personalen samarbetar med anhöriga till personer som får insatser vid enheten, 66 procent, och i riket är det rutin för misstanke/upptäckt av att den enskilde är beroende av/missbrukar läkemedel som är minst förekommande, 38 procent.